

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
ОДИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина двадцять п'ята

Стенограма пленарного засідання
5 червня 2024 року

Київ 2024

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ОДИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина двадцять п'ята

Стенограма пленарного засідання

5 червня 2024 року

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Середа, 5 червня 2024 року)

Частина двадцять п'ята

Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...6
Заява депутатської групи «Довіра» і депутатської групи «Партія «За майбутнє»	...7
Ратифікація:	
Конвенції Ради Європи про спільне кінематографічне виробництво (переглянутої)	...8
Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Великого Герцогства Люксембург про технічне та фінансове співробітництво	...12
Конвенції між Урядом України та Урядом Японії про усунення подвійного оподаткування стосовно податків на доходи та запобігання податковим ухиленням і уникненням та Протоколу до неї	...14
Рамкової угоди між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку стосовно діяльності Рахунку міжнародного співробітництва для Чорнобиля	...18
Прийняття в першому читанні за основу з урахуванням пропозицій комітету та доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про дипломатичну службу» щодо вдосконалення проходження дипломатичної служби»	...22
Заява депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» і депутатської фракції політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»	...28

Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України, інших законодавчих актів України щодо врегулювання питань протидії розвідувально-підривній діяльності спеціальних служб іноземних держав»	...31
Прийняття рішення про зміну черговості розгляду питань порядку денного	...35
Внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впровадження електронних квитків на автомобільному та міському електричному транспорті	...36
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про внесення змін до статті 115 Закону України «Про електронні комунікації» щодо сприяння у забезпеченні сталого функціонування електронних комунікаційних мереж та надання електронних комунікаційних послуг, а також заборони демонтажу електронних комунікаційних мереж в умовах надзвичайних ситуацій, надзвичайного та воєнного стану»	...39
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів України: «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування Національної системи конфіденційного зв'язку та Національної електронної комунікаційної мережі»	...44
«Про внесення змін до Закону України «Про державну службу» щодо удосконалення порядку співвідношення між рангами державних службовців і рангами посадових осіб місцевого самоврядування, військовими званнями, дипломатичними рангами та іншими спеціальними званнями та зарахування до стажу державної служби часу роботи на деяких посадах у військових адміністраціях»	...48

Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання участі державних органів та органів місцевого самоврядування в реалізації програм та проектів міжнародної технічної допомоги та транскордонного співробітництва»	...52
Внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення порядку ведення військового обліку та набуття статусу ветерана війни під час дії воєнного стану	...57

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
5 червня 2024 року, 10 година 10 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати України, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Шановні колеги, я звертаю увагу, що згідно з прийнятою Верховною Радою України постановою усі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви в пленарному засіданні. Прошу всіх колег неухильно дотримуватися прийнятого українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні народні депутати, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні народні депутати, вже 28-й місяць триває цинічна, жорстока повномасштабна збройна агресія російської федерації проти України. Ворог щоденно тероризує мирне населення, вдаючись до всіх можливих засобів, включаючи масове вчинення злочину екоциду. Сьогодні, у Всесвітній день охорони навколишнього середовища, ми окремо наголошуємо на злочинах, які російська держава-окупант свідомо коїть проти природи. Російська агресія вже призвела до руйнування промислової інфраструктури України, забруднення ґрунтів та водних ресурсів, знищення лісів і дикої природи. Ці злочини мають довготривалі наслідки для екосистеми та здоров'я людей. Майже рік тому агресор підірвав греблю Каховської ГЕС. Масштаб наслідків цього катастрофічного злочину донині важко оцінити як у часі, так і за розмірами. Такі злочини не мають строку давності, тому всі винні обов'язково будуть притягнуті до відповідальності. Ми обов'язково вистоїмо, тому що боронимо нашу землю, наш дім, нашу Україну, все відбудуємо і відновимо.

Шановні колеги, я прошу хвилиною мовчання вшанувати світлу пам'ять наших захисників і захисниць, які пожертвували своїм життям за мирну суверенну та незалежну Українську державу, а також усіх жертв російської агресії.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу, сідайте.

Шановні народні депутати, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного я попрошу провести сигнальне голосування. Я нагадую, необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути зелену кнопку «За» та утримувати ці дві кнопки одночасно до завершення голосування, тобто до появи результатів на табло.

Шановні колеги, я прошу вас усіх взяти участь у сигнальному голосуванні.
«За» – 180.

Проголосували: за – 180, проти – 4, утрималися – 4, не голосували – 116.
Ходять по залу ще більше.

Шановні колеги, прошу зайняти місця. Я ще раз звертаюся до всіх колег із закликом неухильно дотримуватися безпекових правил у Верховній Раді України і не поширювати інформації щодо перебігу пленарного засідання, прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після завершення нашої роботи.

Перелік питань, який був попередньо узгоджений на засіданні Погоджувальної ради, вам надано. Але почнемо з того, що надійшла заява від двох депутатських груп («Довіра» і «Партія «За майбутнє») з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Запрошую до слова народного депутата Кота Андрія Богдановича.
Будь ласка.

КІТ А.Б., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 126, Львівська область, самовисуванець). Депутатська група «Довіра», Стрийщина. Шановні колеги! Насамперед хочу подякувати Тарасу Батенку і депутатській групі «Партія «За майбутнє». Ми – мажоритарники. Тема сьогоднішнього виступу – мобілізація, і ніхто краще її не відчуває як люди, які є безпосередньо на місцях.

Ми прийняли правильне політичне рішення – закон про мобілізацію, але, на жаль, Міністерство оборони і Кабінет Міністрів не почув народних депутатів стосовно тих вимог, які мали б бути там присутні для того, щоб ця мобілізація відповідала духу українського народу, національної свідомості, а не перетворювалася на позорище для чужих масмедіа. Я не буду коментувати сьогодні вчорашню заяву Байдена і деякі статті *Washington Post*, які говорять про те, що наша мобілізація, м'яко кажучи, йде не таким чином, як має бути.

Наша група пропонувала на самому початку альтернативний законопроект, де потім просила включити його норми щодо навчальних центрів при військових частинах, які могли б бути сформовані за допомогою ТЦК, в базовий законопроект, і чітко пропонувала контрактні умови для військовослужбовців, які йдуть у Збройні Сили України, з стимуляцією таких контрактних умов.

Українець є розумна людина. Українець повинен розуміти свою зону відповідальності. Вже зараз я можу стверджувати, що ніхто з українців не готовий виконувати свій військовий обов'язок від зараз і невідомо до коли. Ми повинні розуміти, що служба в армії у військовий час повинна бути строковою, контрактною. Ніхто не може ставити себе на випробовування в такий час, не розуміючи, коли має бути його закінчення. Я вважаю, що ми повинні повернутися до закону про мобілізацію і внести ті зміни, які дозволять нам реально не розколювати громадянське суспільство та військових, а навпаки зблизити військових та громадянське суспільство шляхом створення навчальних центрів разом з військовими частинами.

Вважаю, що це єдиний шлях, який дасть нам провести ефективну мобілізацію. Вірю в те, що наш парламент зможе доопрацювати закон про мобілізацію і зможе зробити його таким, що буде відповідати суті і думкам українського народу.

Дякую всім. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! Дякую.

Шановні колеги, я прошу зайняти місця. Перелік питань, який був попередньо узгоджений на засіданні Погоджувальної ради, вам надано. Переходимо до розгляду цих питань. Починаємо з першого.

Це проект Закону «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про спільне кінематографічне виробництво (переглянутої)» ([№ 0236](#)). Шановні колеги, я прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 201.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, прошу фракції і групи записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається Климпуш-Цинцадзе Іванні Орестівні, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська

солідарність»). Вітаю, колеги! Очевидно, що фракція «Європейська солідарність» буде підтримувати цю ратифікацію і приєднання нас до цієї конвенції, і буде розраховувати на те, що ми зможемо в кіновиробництві діяти спільно з іншими країнами Європи. Але хотіла б зазначити, що реалізація цього проекту закону буде здійснюватися в межах видатків, які передбачені Державному агентству України з питань кіно на відповідний рік з бюджету України. Хочу звернути увагу на те, що нам не лише треба ухвалювати закони, а дивитися на те, хто конкретно їх буде реалізовувати. Ми пам'ятаємо, що з 2014 року до 2019 року українська кіноіндустрія звільнилася з пут московських продюсерів, почала ставати реальним культурним явищем європейського масштабу. Але сьогодні, коли ми говоримо про професійне кіно і мистецтво, то бачимо, що про міжнародну співпрацю досить складно говорити через те, що Державне агентство України з питань кіно очолює така собі пані Марина Кудерчук, яка абсолютно некомпетентна в кіно. Навіть на елементарному рівні не знається в кінематографі – ані локальному, ані світовому. До того ж вона абсолютно не володіє жодною мовою (хтось там приймав закон про англійську) – не те що англійською, а, здається, навіть українською. Це слова директорки Талліннського міжнародного кінофестивалю PÖFF Тіни Локк. Це означає, що це приговор нашій кіноіндустрії на сьогодні. Ми знаємо, що представники нашої української кіноіндустрії взагалі закликали ті 590 мільйонів гривень, які виділені на цей рік, передати з Державного агентства України з питань кіно на Збройні Сили, через те що вони не вірять, що це агентство спроможне...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Яременку Богдану Васильовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ЯРЕМЕНКО Б.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (одномандатний виборчий округ № 215, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Євгенії Кравчук.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євгенія Михайлівна Кравчук. Будь ласка.

КРАВЧУК Є.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Цю ратифікацію ми давно очікували в залі, нарешті ми зможемо за неї проголосувати. Чому це важливо? Тому що ми повинні мати голос культури українського кіно за кордоном також. Один з таких варіантів – це копродукція, копродакшн (спільне виробництво). Власне, якраз ця ратифікація дозволить нашому Державному агентству України з питань кіно проводити, співфінансувати фільми, які будуть виготовлятися з країнами Європейського Союзу. Чому це важливо? Тому що ми бачимо, що росія використовує всі важелі. В нас летять не лише ракети, але й пропаганда, всі ці брехливі сюжети, фільми, і ми маємо відповідати.

Дійсно, цей проект закону не буде потребувати додаткового бюджетного фінансування. Кошти закладені в бюджет Державного агентства України з питань кіно. Ще один хороший приклад копродукції, який вже працює після нашого голосування, це коли ми підтримали Закон «Про медіа» і, наприклад, суспільний мовник отримав можливість робити копродакшн і зараз вони розпочинають свої перші проекти із суспільними мовниками країн-членів Ради Європи.

Тому я прошу підтримати цю ратифікацію, підтримати українську культуру і українське кіно, яке вийде на міжнародний ринок.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бурміч Анатолій Петрович, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний Голово! Шановні колеги! Ми всі дуже добре знаємо роль кінематографа в суспільстві. Кажуть, що Сполучені Штати Америки керують світом, але Голівуд керує Сполученими Штатами Америки.

У нас сьогодні є хороша база для створення хорошого кіно. Я хочу вам розказати, що наш колега Вадим Столар і його однойменний фонд профінансував створення і випуск книжки «Історія сильних». Там 67 історій наших громадян, які були в полоні, які воювали, які були на окупованих територіях. Це історія України, вона вже пишеться. Так ось потрібно ці сценарії, ці історії зафільмувати і показати всім громадянам не лише в Україні, а й за кордоном. Історію треба знімати вже сьогодні.

Тому, звичайно, група «Відновлення України» буде підтримувати цю позитивну пропозицію. Ми – за.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Євтушку Сергію Миколайовичу, фракція «Батьківщина».

Наливайченко, так я розумію? Будь ласка, пане Валентине.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні пані та панове! Дорогі наші захисники! Фракція «Батьківщина» закликає не просто проголосувати за спільне кіновиробництво з Європейським Союзом, але ми закликаємо, щоб такі талановиті продукти і команди, які створили документальний фільм «20 днів у Маріуполі», донесли світові правду про злочини агресора на нашій землі проти наших людей, отримали нарешті підтримку від держави.

Ми маємо сьогодні бачити не порожні ложі уряду, а уряд має прийти і сказати, скільки грошей виділяється з бюджету на документальне кіно, для фінансування всього кінематографічного продукту України про наших героїв на передовій.

Ми вимагаємо, щоб саме захисники і захисниці були на наших екранах і в нашому кіно. Досить нам кіно про щось інше, нам набридло бачити пики корупціонерів з влади замість того, щоб бачити наших героїв. Ми закликаємо до того, щоб ратифікація означала нарешті державну підтримку захисту держави.

Фракція «Батьківщина» вважає, що ратифікація цієї конвенції – це привід поновити зусилля щодо створення міжнародного трибуналу. Саме документалістика – це збір доказів для всього світу, для Міжнародного суду ООН у Гаазі, міжнародного трибуналу, де ми обов'язково доб'ємося притягнення до відповідальності міжнародних злочинців: і режиму Путіна, і його військового командування. І всі ті докази, які будуть зібрані нашими кінематографістами, обов'язково...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Переходимо до прийняття рішення. Я прошу вас зайняти свої місця.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про спільне кінематографічне виробництво (переглянутої)» ([№ 0236](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати, шановні колеги? Прошу народних депутатів голосувати.
«За» – 288.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Дякую. Шановний пане Голово! Будь ласка, повідомте щодо запрошення міністра внутрішніх справ Клименка. Ми вчора його запросили, щоб він дав інформацію щодо мобілізації ДСНС, тих речей, які відбуваються, примушення до підписання рапортів і щодо броні для працівників ДСНС. Ще є питання щодо Національної гвардії, коли командування відмовляє в звільненні тим, хто пройшов полон. Коли міністр внутрішніх справ вже з'явиться у Верховній Раді, щоб дати нам відповіді на ці запитання?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Відповідне запрошення вчора було направлено. Сьогодні на засіданні Погоджувальної ради я поінформував про дату його присутності на засіданні

Погоджувальної ради в закритому режимі. Я не можу анонсувати, я не порушую законодавство. У вас було два представники на засіданні Погоджувальної ради, переговоріть з ними. Добре? Дякую, шановні колеги.

Йдемо далі. Наступне питання – це проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Великого Герцогства Люксембург про технічне та фінансове співробітництво» ([№ 0266](#)).

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Запишіться від фракцій і груп на виступи: два – за, два – проти.

Гевко Володимир Леонідович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ГЕВКО В.Л., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 167, Тернопільська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, прошу підтримати цей законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Браво.

Федина Софія Романівна, фракція «Європейська солідарність».

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме цей законопроект, тому що отримання Україною будь-якої фінансової і матеріально-технічної допомоги – це критично важливо. Але в контексті того, що ми розглядаємо питання дипломатичних відносин, хочу сказати щодо якості нашої дипломатії і того, що відбувається з поданням законопроекту про особливості дипломатичної служби, який сьогодні буде розглядатися в цьому залі. Ніяка дипломатія не витримає і не буде ефективною, якщо нею буде керувати одна особа з Офісу Президента, а зокрема пан Єрмак. Ніяка дипломатія не буде ефективною, якщо найкращих послів, консулів буде відсторонено від їхньої роботи і вони понад два роки не будуть залучатися до переговорного процесу, зокрема, це Валерій Чалий. Ці люди мають купу різних контактів і можливостей домовлятися на неформальному рівні.

У законопроекті, який буде сьогодні розглядатися, пропонується маразматична позиція, коли буде цензура зовнішньополітичної діяльності. Якщо Офісу Президента буде здаватися, що хтось там не так щось сказав, людину будуть притягати до відповідальності. Ви щось не те скажете, вас будуть тягати

по судах. Якщо активісти щось не так скажуть на думку Офісу Президента, їх тягатимуть по судах. Замість того, щоб залучати весь можливий потенціал до переговорного процесу, щоб захищати інтереси української держави, в результаті Офіс Президента надумав вашими кнопками, вашим голосуванням пресувати абсолютно всіх. Це задля того, щоб Україна прогнала? Вже офісні делегації їздили в Америку і привозили щоразу гірші результати. Ми маємо повний провал по двопалатній підтримці Америки, по переговорах з Європейським Союзом. І замість того, щоб діяти фахово, знову проявляються ініціативи, які будуть гробити українську дипломатію і українські інтереси. Думайте!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Власенку Сергію Володимировичу, фракція «Батьківщина».

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Валентину Наливайченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валентин Наливайченко. Будь ласка.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Фракція «Батьківщина». Шановні пані та панове! Ратифікація угоди з країною Люксембург, яка є, нагадую, співзасновником Європейського Союзу, це важливо, символічно й змістовно. Дозвольте вам нагадати, що ми будемо вимагати від уряду України після ратифікації цієї угоди, щоб конкретні технічні програми для захисту нашого банківського сектору за найкращими ноу-хау, які є у Великому Герцогстві Люксембург, опинилися в розпорядженні української банківської системи. Маю на увазі захист баз даних, «хмарні» послуги, збереження всієї інформації, особливо під час війни, захищаючи наших громадян і дані про наших вкладників.

Посилення безпеки банківської системи України – це і є те, що спонукає нас захистити громадян України за найкращими стандартами банківської сфери, які є в Люксембурзі. Ми закликаємо весь парламент проголосувати за ратифікацію цієї угоди.

Дякуємо. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання. Прошу народних депутатів підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Великого

Герцогства Люксембург про технічне та фінансове співробітництво» ([№ 0266](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 282.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Наступне питання – проект Закону «Про ратифікацію Конвенції між Урядом України та Урядом Японії про усунення подвійного оподаткування стосовно податків на доходи та запобігання податковим ухиленням і уникненням та Протоколу до неї» ([№ 0258](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова першого заступника міністра фінансів України Улютіна Дениса Валерійовича.

Будь ласка, Денисе Валерійовичу.

УЛЮТІН Д.В., *перший заступник міністра фінансів України*. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні народні депутати! Проект закону підготовлено з метою завершення внутрішньодержавних процедур, необхідних для надання чинності Конвенції між Урядом України та Урядом Японії про усунення подвійного оподаткування стосовно податків на доходи та запобігання податковим ухиленням і уникненням з Протоколом до неї, які були підписані 19 лютого 2024 року в місті Токіо.

Станом на сьогодні у відносинах між Україною і Японією діє радянсько-японська конвенція про уникнення подвійного оподаткування. Укладення українсько-японської конвенції є важливим кроком для розвитку українсько-японських економічних відносин та співробітництва у податковій сфері. Крім того, у конвенції визначаються методи усунення договірними державами подвійного оподаткування, встановлюються домовленості щодо обміну інформацією та проведення процедур взаємного узгодження. Суб'єктами виконання конвенції та протоколу є Міністерство фінансів України та Державна податкова служба України. Законопроект не потребує бюджетного фінансування. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова голову Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Олександра Олександровича Мережка.

Будь ласка, Олександр Олександровичу.

МЕРЕЖКО О.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва на своєму засіданні 8 травня 2024 року розглянув внесений Кабінетом Міністрів України проект Закону України «Про ратифікацію Конвенції між Урядом України та Урядом Японії про усунення подвійного оподаткування стосовно податків на доходи та запобігання податковим ухиленням і уникненням та Протоколу до неї» і ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти згаданий проект закону за основу та в цілому з урахуванням техніко-юридичних правок.

Прийняття проекту закону спрямоване на завершення внутрішніх державних процедур, необхідних для набрання чинності вказаною конвенцією, якою визначаються методи усунення договірними державами подвійного оподаткування, встановлюються домовленості щодо обміну податковою інформацією між податковими органами України і Японії, та проведення процедури взаємного узгодження, що здійснюється компетентними органами в разі, якщо резидент однієї з договірних держав вважає, що в результаті дій однієї чи обох договірних держав він піддаватиметься оподаткуванню, яке не відповідає положенням цієї конвенції.

Комітет Верховної Ради з питань інтеграції України до Європейського Союзу повідомляє, що положення законопроекту є такими, що регулюються національним законодавством країн-членів Європейського Союзу та не підпадають під дію міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Шановні колеги, прошу підтримати рішення Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва та прийняти проект Закону України «Про ратифікацію Конвенції між Урядом України та Урядом Японії про усунення подвійного оподаткування стосовно податків на доходи та запобігання податковим ухиленням і уникненням та Протоколу до неї» за основу та в цілому з урахуванням техніко-юридичних правок.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Олександровичу.

Шановні колеги, прошу фракції і групи записатися на виступи: два – за, два – проти.

Іонова Марія Миколаївна, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Южаніній Ніні Петрівні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні українці! Якраз саме час поговорити, що таке усунення подвійного оподаткування. Це означає, що громадяни України, які отримують доходи за межами України, які не оподатковуються там, в результаті таких ратифікованих угод, прийнятих парламентом, мають платити податки тут, в Україні. Для цього був прийнятий закон. На жаль, ви цинічно поступаєте. Таке враження, що нібито в країні профіцитний бюджет, вже закінчилася війна або перестали стріляти, все настільки добре, що ви звільнили від штрафів, а це означає від оподаткування, доходи українців, про які мали звітуватися вперше в цьому році за 2022-2023 рік. Це мільярди гривень, які не надійдуть до бюджету.

Мені здається, якщо Президент підпише без зауважень і не поверне в парламент закон (проект [№ 10168-2](#)), який з 17 травня знаходиться в нього на підписанні, це буде означати, що він є співучасником економічного злочину, як і Міністерство фінансів, яке недбало пішло на шляху популізму, підігрування. Я взагалі не розумію, як ви робите такі кроки. Невже ви думаєте, що за це не буде відповідальності? Як і вашої відповідальності, народні депутати. Щоб ви більше не говорили, що це ви прийняли закон, який оподатковує тільки доходи, отримані з контрольованих іноземних компаній. Нічого ви не прийняли. Під час війни і страшного дефіциту бюджету ви допустили ненадходження в бюджет мільярдів гривень, зате вчора дуже добре голосували, заплутавшись, про підвищення акцизного податку на пальне. Таких кроків парламент не може робити, нас за це засуджують, але ви не чуєте людей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тимошенко Юлія Володимирівна, фракція «Батьківщина».

Немиря Григорій Михайлович. Будь ласка. Потім – Копиленко від фракції «Слуга народу», 1 хвилина. Щось не записалося, Олександрє Любимовичу? Ви –після Немирі.

Будь ласка, Григорію Михайловичу.

НЕМИРЯ Г.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Фракція

«Батьківщина» буде підтримувати ратифікацію Конвенції між урядами Японії і України про усунення подвійного оподаткування. Взагалі дивно, що така стандартна річ, як угода про усунення подвійного оподаткування, не була підписана до останнього часу. Це більш-менш стандартні угоди, які мають інші країни. Україна також повинна їх мати з іншими країнами. Я хочу нагадати, що у 2009 році було здійснено офіційний візит прем'єр-міністра Тимошенко з урядовою делегацією до Японією, де ми, зокрема, обговорювали і почали готувати таку угоду. Пройшло 15 років і лише зараз ця угода підготовлена до ратифікації.

Тому, очевидно, це треба робити. Більше того, не було б щастя, так нещастя допомогло. Лише війна спонукала Україну знову пильно подивитися на те, що може дати співпраця України з Японією не лише в економічному контексті, як це сприймалося, але, що найбільш важливо, в безпековому контексті. Хочу нагадати, що Японія зараз оновлює договір про оборону і безпекову угоду зі Сполученими Штатами Америки. Якраз війна росії проти України спонукала уряд Японії це робити пришвидшеними темпами.

Тому я закликаю колег підтримати ратифікацію Конвенції між Японією і Україною про усунення подвійного оподаткування. До речі, хочу зауважити, що незважаючи на те, що Японія має угоду зі Сполученими Штатами Америки про оборону і безпеку, там знаходяться військові бази Сполучених Штатів Америки, англійська мова не має особливого статусу в Японії, там державна – японська мова.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Копиленко Олександр Любимович, фракція «Слуга народу». Після цього голосуємо, шановні колеги.

КОПИЛЕНКО О.Л., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Шановна президіє! Шановні колеги! Мій колега дуже слушно звернув увагу на важливість Японії для реалізації наших і внутрішніх, і зовнішніх зусиль. Це абсолютно стала практика, коли у відносинах з нашими партнерами ухвалюються подібні закони. Певною мірою, це і реалізація нашого курсу на дерадянізацію українського законодавства, оскільки в цій сфері ми і досі користуємося радянським законом 1986 року.

Тому прошу підтримати цей законопроект. Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Конвенції між Урядом України та Урядом Японії про усунення подвійного оподаткування стосовно податків на доходи та запобігання

податковим ухиленням і уникненням та Протоколу до неї» ([№ 0258](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 298.

Рішення прийнято.

Наступне питання – це проект Закону «Про ратифікацію Рамкової угоди між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку стосовно діяльності Рахунку міжнародного співробітництва для Чорнобиля» ([№ 0265](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 251.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова міністра захисту довкілля та природних ресурсів України Стрільця Руслана Олександровича. Будь ласка.

СТРІЛЕЦЬ Р.О., *міністр захисту довкілля та природних ресурсів України.*
Шановний пане Голово Верховної Ради! Шановні народні депутати! На ваш розгляд вноситься проект Закону України «Про ратифікацію Рамкової угоди між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку стосовно діяльності Рахунку міжнародного співробітництва для Чорнобиля». Законопроект внесений Президентом України Володимиром Зеленським. Хочу наголосити, що на наше прохання після початку повномасштабного вторгнення структура відповідного фонду від донорів була змінена. На сьогодні ми маємо 18 країн-вкладників, зокрема Сполучені Штати Америки, Великобританія, Німеччина, Франція, Канада, Норвегія, Саудівська Аравія, Італія та інші країни. На рахунку фонду вже знаходиться 14 мільйонів євро внесків, але після ратифікації цієї угоди він одразу буде збільшений мінімум вдвічі.

Ми плануємо використання цих коштів на відновлення втраченого обладнання під час окупації Чорнобильської атомної станції російськими загарбниками, покращення умов для співробітників, які сьогодні працюють в нелегких умовах, придбання необхідної протипожежної техніки для того, щоб забезпечити збереження цінних екосистем. Це дозволить в повному обсязі відновити роботу державних підприємств та запобігти потенційним втратам.

Одночасно на засідання асамблеї восени 2023 року оголошено, що будуть оформлені додаткові внески від інших країн. ЄБРР надаватиме фінансування та гарантії основи з ресурсів зазначеного рахунку для фінансування або співфінансування реалізації. Прийняття закону забезпечить виконання процедур, необхідних для набрання чинності Рамкової угоди між Україною та

Європейським банком реконструкції та розвитку щодо діяльності відповідного рахунку. Шановні народні депутати, прошу підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується голова Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Олександр Олександрович Мережко. Будь ласка.

МЕРЕЖКО О.О. Шановні колеги! Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва на своєму засіданні 8 травня 2024 року розглянув внесений Президентом України проект Закону України «Про ратифікацію Рамкової угоди між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку стосовно діяльності Рахунку міжнародного співробітництва для Чорнобиля» й ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти згаданий проект закону за основу та в цілому з урахуванням техніко-юридичних правок.

Ратифікація угоди дозволить створити механізм для управління діяльністю Рахунку міжнародного співробітництва для Чорнобиля та надання грантів Україні для реалізації проектів, спрямованих, зокрема, на відновлення безпечних умов на майданчику ЧАЕС та у межах Чорнобильської зони відчуження, шкоди яким було завдано внаслідок вторгнення збройних сил російської федерації.

У пояснювальній записці до проекту закону за підписом міністра захисту довкілля та природних ресурсів України Руслана Стрільця реалізація проекту акта передбачає, що гранти з ресурсів Рахунку міжнародного співробітництва для Чорнобиля будуть доповнюватися ресурсами України на всіх етапах реалізації відповідних проектів.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України не заперечує щодо можливості ратифікації даної угоди. Комітет Верховної Ради з питань екологічної політики та природокористування підтримує прийняття вказаного законопроекту.

Шановні колеги, прошу підтримати рішення Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва та прийняти проект Закону України «Про ратифікацію Рамкової угоди між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку стосовно діяльності Рахунку міжнародного співробітництва для Чорнобиля» за основу та в цілому з урахуванням техніко-юридичних правок.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу фракції і групи записатися на виступи: два – за і два – проти. Після цього будемо голосувати.

Слово надається народному депутату Стернійчуку Валерію Олександровичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

СТЕРНІЙЧУК В.О., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Ользі Василевській-Смаглюк.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольга Василевська-Смаглюк. Будь ласка.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 96, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги я як депутатка, обрана у виборчому окрузі № 96, до якого входять зона відчуження і Чорнобильська атомна електростанція, закликаю вас проголосувати за ратифікацію цієї угоди.

Я нагадаю вам, що за 35 днів окупації Чорнобильської станції та самої зони відчуження було розграбовано, вкрадено і знищено майна на 1,5 мільярда гривень. Окрім цього нагадаю, що ще 85 наших нацгвардійців, які охороняли Чорнобильську станцію, досі перебувають в полоні і переживають надлюдські катування окупанта.

Ратифікація угоди дозволить створити механізм для управління діяльністю Рахунку міжнародного співробітництва для Чорнобиля та надання грантів Україні для реалізації проектів, спрямованих, зокрема, на відновлення безпечних умов праці на майданчику ЧАЕС. Я нагадаю, що було зруйновано мости, було знищено автотранспортну техніку, пожежну станцію, дуже важливу для охорони Чорнобильської атомної електростанції і всієї зони відчуження, було розграбовано і знищено сотні автомобілів, тисячі одиниць комп'ютерної техніки, яка потребує відновлення для безпечної роботи Чорнобильської атомної електростанції.

Ця угода не потребує додаткових коштів від уряду України, якщо не буде такої можливості, але інші країни допоможуть нам відновити Чорнобильську атомну електростанцію і забезпечити гідні умови праці для її працівників.

Я дякую Президенту України, що ініціював ратифікацію цієї угоди в стінах нашого парламенту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Іоновій Марії Миколаївні, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ІОНОВА М.М. Шановні колеги, зрозуміло, що внаслідок збройної агресії російської федерації її війська завдали значної шкоди інфраструктурі ядерних установок в Україні і спричинили ризик серйозних радіаційних аварій. У цьому винні росіяни, які будуть за це нести відповідальність. Ця ратифікація надає

можливість отримати фінансування на грантовій основі з ресурсів рахунку для фінансування проектів, які будуть спрямовані на відновлення безпечних умов у зоні ЧАЕС та на Чорнобильській АЕС.

Фракція «Європейська солідарність» підтримує це рішення, і ми вважаємо, що реалізація саме цього проекту буде корисною для України. Але давайте теж не забувати і робити висновок після повномасштабного вторгнення, що, на жаль, дана територія не була захищена належним чином, на якому рівні працювала інженерна розвідка, на якому рівні там зараз фортифікації і захищеність радіоелектронної боротьби.

Не буде працювати жодна угода, поки ми не зробимо якісні фортифікації. Ви знаєте, що 31 травня з російського полону повернувся поліцейський Роман Горілик, який якраз був дуже мужнім героєм і охороняв Чорнобильську станцію. Ви бачили, в якому стані він повернувся. Тому давайте зробимо так, щоб на належному рівні були побудовані фортифікації, наші герої, ті, хто зараз охороняє Чорнобильську станцію (Нацгвардія, поліція), були захищені, і нам не довелося їх повертати в такому стані, як це відбувається зараз.

Ми будемо це підтримувати, але прошу звернути увагу на якість фортифікацій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Кириленку. Він передає Євтушку Сергію Миколайовичу, фракція «Батьківщина». Шановні колеги, після цього голосуємо.

ЄВТУШОК С.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина», Рівненщина. Шановні колеги, фракція «Батьківщина» буде підтримувати ратифікацію рамкової угоди. Я одразу хочу нагадати ті сумні події 2022 року, коли саме через Чорнобильську зону заходили «орки» для того, щоб окупувати нашу країну, Київ. Саме там були викопані їхні фортифікаційні споруди, саме там вони зберігали свою зброю, саме там вони заходили задля того, щоб атакувати столицю України. Наше з вами завдання – вчергове привернути увагу світового товариства, що саме в Чорнобильській зоні окупантом було використано локацію для просування своїх недобрих планів.

Водночас хочу привернути увагу, шановні колеги, що відбувається поступовий наступ на права чорнобильців, тих людей, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. З них знімаються пільги, всі зони і території, які передбачали певні пільги на лікування, на забезпечення паливними матеріалами, не вивчивши, що відбувається на тих територіях, не провівши будь-якого скринінгу, чи хворіють на онкозахворювання в тих областях люди більше, ніж у інших.

Тому, шановні колеги, ми завжди повинні пам'ятати і розуміти, що Чорнобильська катастрофа – це дуже жахливе горе, яке принесло дуже серйозні наслідки. Люди хворіють зараз на онкологію. Наше з вами завдання їх підтримувати, давати можливість лікуватися.

Голосуємо за цей проект закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Арешонков Володимир Юрійович. Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Депутатська група «Довіра» буде голосувати за підтримку даного законопроекту. Хочу сказати, що питання вкрай важливе. Питання створення безпечового середовища на території Чорнобильської атомної станції і на прилеглих територіях повинно перебувати постійно в полі зору уряду.

Хочу продовжити тему, про яку казав мій колега. Місяць тому було рішення Верховного Суду України. Прошу дуже уважно подивитися: його зміст стосується соціальних прав і гарантій громадян, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС.

Суд визнав:

перше – держава повинна виконувати свої зобов'язання і платити людям, які постраждали від аварії на ЧАЕС;

друге – під час формування бюджету на наступний рік ми не повинні повторити ті помилки, які були в цьому році...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього проекту закону. Прошу підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Рамкової угоди між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку стосовно діяльності Рахунку міжнародного співробітництва для Чорнобиля» ([№ 0265](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 311.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про дипломатичну службу» щодо вдосконалення проходження дипломатичної служби» ([№ 10370](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 249.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова міністра закордонних справ України Дмитра Івановича Кулебу. Будь ласка, Дмитре Івановичу.

КУЛЕБА Д.І., міністр закордонних справ України. Шановний пане Голово! Шановні пані та панове народні депутати! Дякую вам за розгляд цього важливого законопроекту. На тлі російської агресії спільними зусиллями всі, хто залучений до зовнішньополітичної діяльності, до дипломатії, і в уряді, і в парламенті, працюють для того, щоб забезпечити гідну підтримку світу і надання всієї необхідної Україні допомоги. Я вдячний всім народним депутатам, які беруть активну участь у цій діяльності.

Законопроект, який представлений на ваш розгляд, направлений на те, щоб зробити дипломатичну службу України ще більш дієвою та ефективною з огляду на завдання, які перед нею стоять. Цей законопроект є не просто набір норм – це нове озброєння для наших дипломатів, інструмент підвищення їхньої ефективності. Він передбачає низку новел. Зокрема, посилення правил проходження дипломатичної служби; оновлення підходу до відбору працівників, дипломатів; запровадження нового напрямку дипломатії – кібердипломатії; гарантування трудового захисту для працівників інших органів, які повертаються із довготермінового відрядження; а також створення горизонтальної ротації для того, щоб зробити дипломатію більш гнучкою.

Законопроект є законодавчою ініціативою Президента України. Просимо Верховну Раду підтримати його в першому читанні. МЗС готує конструктивно, у співпраці з усіма зацікавленими сторонами, підготувати законопроект до другого читання.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитре Івановичу.

Запрошую до слова голову Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Олександра Олександровича Мережка. Будь ласка, Олександр Олександровичу.

МЕРЕЖКО О.О. Шановні колеги! Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва на своєму засіданні 29 травня 2024 року розглянув внесений Президентом України проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про дипломатичну службу» щодо вдосконалення проходження дипломатичної служби». Сьогодні також відбулося засідання комітету, на якому ми розглянули і прийняли нову редакцію пункту 15 частини першої статті 7 цього законопроекту.

Відповідно до пояснювальної записки за підписом міністра закордонних справ України реалізація законопроекту не впливає на показники бюджету та не потребує виділення додаткових коштів з державного чи місцевого бюджетів.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку висловило ряд зауважень до запропонованого законопроекту.

Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування та Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації у своїх висновках, висловлюючи низку зауважень та підтримуючи зауваження Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України до цього законопроекту, рекомендували за наслідками розгляду в першому читанні прийняти його за основу з наступним доопрацюванням під час підготовки до другого читання з урахуванням висловлених зауважень.

Національне агентство України з питань державної служби, Служба безпеки України, Міністерство фінансів України та Національне агентство з питань запобігання корупції висловили ряд зауважень, які слід доопрацювати на стадії підготовки законопроекту до другого читання.

За результатами розгляду комітет, всебічно обговоривши питання та беручи до уваги висловлені зауваження, ухвалив рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України запропонований законопроект за наслідками розгляду...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Олександровичу.

Шановні колеги, прошу фракції і групи записатися на обговорення цього важливого законопроекту: два – за, два – проти.

Слово надається Синютці Олегу Михайловичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

СИНЮТКА О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірино Володимирівно, будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Я точно за серйозну і професійну зовнішню політику. Ми маємо професійний, фаховий і якісний Закон «Про дипломатичну службу». Що там треба змінити, так це посилити контролюючу функцію парламенту, як це, наприклад, є в Сполучених Штатах Америки та інших

демократичних країнах, аби профільний комітет мав контролюючу функцію щодо призначення послів.

Те, що ми зараз розглядаємо, – це про якість законодавства, яке приходить з уряду, коли на другий день після розгляду фракція «Європейська солідарність» вказала на недолугі норми цього законопроекту, і комітет був вимушений зібратися знову, аби його переглянути. Але недолугість там залишається.

Друзі, що є в цьому законопроекті? Внесення державним органом виконавчої влади в разі порушення єдності зовнішньополітичного курсу держави, невиконання або неналежного виконання міжнародних зобов'язань України, обов'язкових для розгляду подань про усунення порушень та внесення в разі потреби пропозицій Президентові або Кабінету Міністрів щодо вжиття необхідних заходів.

Вибачте, будь ласка, пане міністре, ми зараз не художній твір приймаємо, не белетристику. Скажіть мені, будь ласка (тут багато юристів), що таке з юридичної точки зору зовнішньополітична єдність? Як це розшифровується? Якщо б у Німеччині, де канцлер Шольц і досі проти надання Україні ракет *Taurus*, а його міністри, які представляють коаліцію, але з інших партій, – за *Taurus* для України і це публічно озвучують, існувала така бздур, то це було б порушення зовнішньополітичної єдності.

Тому насправді ми пропонуємо утриматися щодо цього законопроекту, повернути його на доопрацювання і вилучити звідти норми, які не відповідають...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Неклюдов Владлен Михайлович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

НЕКЛЮДОВ В.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Прошу передати слово нашому академіку, глашатаю зміцнення нашої міжнародної діяльності пану Копиленку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Любимовичу, будь ласка. Академік Копиленко.

КОПИЛЕНКО О.Л. Шановний Владлене, спасибі тобі за такі добрі слова. Шановна президіє! Шановні колеги! Я не буду оригінальним, якщо скажу, що це вкрай важливий законопроект, ми давно на нього чекали. Він, до речі, пройшов не лише ретельне внутрішньо комітетське обговорення, а й громадське, зокрема до цього була причетна і наша Українська асоціація зовнішньої політики з найдосвідченішими дипломатами, які відкрили другий дипломатичний фронт на підтримку нашої держави.

Справді, у цьому законопроекті є дискусійні сюжети. Ми це обговорювали на засіданнях комітету, і сьогодні, бо це нормальна парламентська практика, коли ми ще раз звертаємося до тих питань, які мають важливе значення для майбутнього проекту закону.

Є предмет для обговорення, про це сказала Ірина Володимирівна. Однак, з урахуванням того, що ця норма може бути видозмінена, удосконалена, може бути змінено формулювання, «єдність курсу», інші питання, але вона залишиться все одно на друге читання, я думаю, що цьому законопроекту треба дати зелене світло, підтримати його, а далі готувати до другого читання.

Також я хочу підкреслити і нашу конструктивну співпрацю з Міністерством закордонних справ. У цілому йдеться про наші спільні і, я сподіваюся, плідні зусилля.

Спасибі, друзі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександрє Любимовичу.

Слово надається народному депутату Немирі Григорію Михайловичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

НЕМИРЯ Г.М. Фракція «Батьківщина». Колеги, я хочу, щоб всі чітко зрозуміли, які зміни відбулися після сьогоднішнього засідання Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва.

У початковій редакції йшлося про те, що МЗС, посольства також могли б вносити до державних органів (це і Кабінет Міністрів, Верховна Рада, судові органи, органи державної безпеки, місцеві державні адміністрації) подання щодо порушення єдності зовнішньополітичного курсу, і далі за текстом. Це було очевидне перевищення повноважень, велика конституційна проблема, коли МЗС зазіхало б на такі повноваження.

Тому сьогодні на засіданні комітету це було виправлено, і зараз формула, за яку я вас закликаю проголосувати, обмежується лише центральними органами виконавчої влади. Тут немає вже парламенту, і це правильно, тому що це парламент має здійснювати контрольну функцію, а не МЗС здійснювати контроль за парламентом. Це по-перше.

По-друге, є висновок Національної агенції з питань запобігання корупції, де чорним по білому написано, що якщо залишити абзац у тому вигляді, в якому він є, то це створює серйозні корупціогенні ризики. Не можна так підставляти Президента України, коли йдеться про визначення і велику дискрецію, що є дотриманням, а що є неналежним дотриманням міжнародних зобов'язань України, що є порушенням, а що не є порушенням єдності зовнішньополітичного курсу.

Тому фракція «Батьківщина» буде підтримувати цей законопроект у першому читанні за основу, але закликає всіх доопрацювати його до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Арешонков Володимир Юрійович, група «Довіра». Шановні колеги, після цього голосуємо.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Безперечно, законопроект надзвичайно важливий. Ми всі усвідомлюємо і розуміємо важливість удосконалення питань, які пов'язані із зовнішньоекономічною політикою, зовнішньою політикою, організацією ефективної дипломатичної служби, її підрозділів.

Тому в цілому прийняття законопроекту сприймається нами надзвичайно позитивно. Ми будемо голосувати за нього в першому читанні. Але я хочу звернути увагу на окремі положення. Подивіться, скажімо, в частині виконання консульських функцій органами дипломатичної служби передбачається, що за рішеннями МЗС виконання окремих функцій за кордоном може бути доручено нештатним почесним консулам України. Водночас такий підхід суперечить факультативному характеру інституту почесних консульських посадових осіб, який передбачається Віденською конвенцією.

Якщо будемо приймати якісь норми, давайте шукати можливості, щоб вони не були суперечливими до норм міжнародного права. Тому давайте до другого читання виправимо цю норму.

Також викликає питання розширення функцій органів дипломатичної служби в частині передачі дипканалами спеціальної пошти, інформації і таке інше. Я хочу нагадати, в нас існує усталена практика: працює фельд'єгерська служба, служба спеціального зв'язку, де ці питання напрацьовані, де офіційні особи, які супроводжують, мають право користуватися зброєю для захисту тощо. Це все врегульовано. Поки що не проглядається питання ефективності нової новели.

Тому давайте до другого читання попрацюємо над цим законопроектом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Клименко Юлія, фракція «Голос». Будь ласка, 1 хвилина.

КЛИМЕНКО Ю.Л., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Шановні колеги, я звертаю увагу нашого шановного міністра і МЗС на те, що Україна втрачає свої позиції на міжнародній арені. Чесно кажучи, ваша незрозуміла міжнародна політика призвела до того, що Україна тепер ізольована від світу. В багатьох посольствах немає послів, консулів. Ви даєте дивні накази, коли забороняєте консулам видавати документи громадянам України.

Шановний пане міністре і шановне міністерство! Перегляньте, будь ласка, свою політику, тому що це закінчиться тим, що ми дійсно будемо ізольовані, один на один з росіянами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Переходимо до прийняття рішення. Я прошу народних депутатів підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про дипломатичну службу» щодо вдосконалення проходження дипломатичної служби» ([№ 10370](#)) за основу з урахуванням пропозицій комітету та з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Я прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 281.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка. Видно єдність.

Надійшла заява від фракцій «Слуга народу» і «Батьківщина» про перерву із заміною на виступ.

Тістик Ростислав Ярославович, 3 хвилини. Будь ласка.

ТІСТИК Р.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановний український народ! Сьогодні говоритиму не лише як народний депутат, а як людина, яка з перших днів війни йде поруч зі 125-ю бригадою ТрО з Львівщини, яка станом на сьогодні є у складі Сухопутних військ. Яскраві пресрелізи ДБР, заголовки новин представили суспільству бригаду як головного винуватця прориву фронту на харківському напрямку. Бійці та командири бригади не мають змоги писати довгі пресрелізи в теплих кабінетах чи говорити з суспільством з цієї високої трибуни, тому говоритиму від імені тих воїнів, хто сьогодні далі тримає фронт в окопах, тих безлічі загиблих та зниклих безвісти бійців після артилерійських снарядів та авіабомб, близько сотні поранених під час стримування істотно переважаючих сил ворога 10-11 травня 2024 року на кордоні Харківщини.

З перших днів вторгнення бригада, сформована у більшості з простих українців, не кадрових військових, гідно тримала позиції на Донеччині, Луганщині та Харківщині, пройшла горнило важких боїв. Це ті, на чиїх плечах лежить найважчий тягар – тягар війни. На сьогодні в бригаді п'ять Героїв України, 101-го воїна нагороджено державними нагородами, 1 тисячу 209 воїнів нагороджено відомчими нагородами.

У перші дні російського наступу на Харківщину в 2024 році ДБР вже призначило винних за прорив фронту. Наступ розпочався 10 травня, а 11 травня ДБР порушує кримінальне провадження та з'являються яскраві заголовки про те, що саме 125-а бригада залишила позиції. Чи справедливо це? Чи заслуговують рідні та близькі тих, хто віддав своє життя в цих важких боях, на такі заяви? Я впевнений, що ні.

Не буду оцінювати якість розслідування чи заяви, говоритиму лише фактами, які має знати країна.

Факт перший. Бригада отримала втричі більше кілометрів фронту від нормативу: від Трав'янського водосховища до Сіверського Донця.

Факт другий. Підрозділи бригади були далеко не повністю укомплектовані, хоча перед цим понесли важкі втрати під Бахмутом і Кременною.

Факт третій. Чотири стрілецьких батальйони були без важкого озброєння, практично без важкої техніки.

Факт четвертий. Фортифікації першої лінії оборони будувалися лише силами бригади та місцевих громад і підприємців, мінні загородження також лише власними силами в дуже обмеженій кількості. Про фортифікації багато говорять загалом. З цього приводу ми вже створили ТСК, тому сподіваюся, згодом будуть відповіді.

Факт п'ятий. Неодноразові рапорти командування бригади з проханням підсилити перший ешелон оборони, інформування про підготовку наступу і безліч інших фактів, які свідчать про ігнорування проблем на цій ділянці фронту. Водночас в перший день початку російського наступу безліч підрозділів бригади стояли на смерть, вони герої, вони тримали фронт, вони билися і гинули.

Ми вимагаємо справедливості. Не можуть правоохоронці дискредитувати Збройні Сили України перед суспільством. Вимагаємо чесного розслідування, дотримуватися презумпції невинуватості. У часи великої війни не місце і не час бігати за сенсаціями та заголовками.

Слава усім героям! Слава Україні! *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

З процедури, Олексію Олексійовичу? Я попереджую, що відповідно до Регламенту ви маєте говорити виключно з процедури. Якщо ви будете говорити не з процедури, я роблю перше зауваження, потім позбавляю вас слова.

Олексій Олексійович Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Шановні друзі, я звертаюся насамперед до всіх тих, хто зараз вийшов до трибуни. Ви порушили дуже важливе питання щодо 125-ї бригади. Дякую вам за це. Ми сказали, але від цього зараз нічого не змінилося, правда? Я пропоную відповідно до пункту 3 статті 6 Регламенту Верховної Ради України викликати негайно голову ДБР. Давайте поставимо йому запитання: чому 11 травня вони стали винні? Але так, щоб він прийшов, а не так, що колись прийде на засідання Погоджувальної ради. Якщо ви реально хочете допомогти хлопцям зі 125-ї бригади, давайте покажемо, що у Верховній Раді є хоч щось, що заважає нам танцювати, або якщо у нас немає цього, то і сидіти тут немає сенсу. Прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Єдине я, дозвольте, уточню, мабуть, не голови ДБР, а Директора ДБР, тому що голови ДБР немає за законодавством. Так, ми викликали б особу, якої не існує.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію Гончаренка. Прошу голосувати.

«За» – 120.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Шановні колеги, рухаємося далі (*Шум у залі*). Що ж ви постійно кричите, друзі?

Ярославе Івановичу Железняк – з процедури? Лише з процедури. Якщо ні – попередження, потім позбавляю слова.

Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Пане Голово, ви довше витрачаєте час на ці попередження, ніж на суть питання.

Я хочу запитати з процедури. Ми вже викликали Голову СБУ, міністра розвитку громад, територій та інфраструктури, якого звільнили, голову Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури, керівника БЕБ, хто там його очолює на цьому тижні, міністра внутрішніх справ. Це ненормально, що ми постійно чуємо, що викликатиме Погоджувальна рада. Я вам скажу як свідок, як викликалися урядовці в минулому скликанні: вони мали бути тут через годину. Коли Луценко не прибув через годину, був скандал.

Колеги, нам треба визначитися, ми парламент чи місце, об яке можна витирати ноги. Якщо друге, о'кей, просто скажіть, ми не будемо витратити на це більше час. Коли вони прибудуть з доповіддю у Верховну Раду України?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я відповім, якщо можна, а тоді надам слово з процедури.

Ми – парламент, якщо ви не знаєте. Я мушу це повторювати всім, роз'яснюючи Регламент, тому що я по два рази на день говорю про те, щоб не поширювати інформації, але все одно ви її ширите кожного дня безпідставно з порушенням постанови. Саме тому я вимушений роз'яснювати вам кожного дня, тому що я думаю, можливо, ви не зрозуміли цього положення.

Безперечно, ви абсолютно праві: всі органи повинні негайно реагувати на виклики парламенту. Ми одразу надсилаємо їм відповідні запрошення. Я думаю, що в п'ятницю ви побачите тих, хто мав бути...

З процедури – Бужанський. Будь ласка.

БУЖАНСЬКИЙ М.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Пане Ярославе, стосовно «витирати ноги». Не потрібно бігати в іноземне посольство і скаржитися на українську владу. Не потрібно намагатися вплинути на українську владу, вписуючи якісь там пункти в меморандум МВФ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секунду, Максиме Аркадійовичу, з процедури! (*Шум у залі*). Дякую.

Пане Ярославе, репліка? Я переконаний, що всі, хто має ім'я Ярослав, зараз почнуть просити репліку. Все, друзі, йдемо далі.

Наступне питання – це проект Закону «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України, інших законодавчих актів України щодо врегулювання питань протидії розвідувально-підривній діяльності спеціальних служб іноземних держав» ([№ 11228](#)) та альтернативний до нього законопроект [№ 11228-1](#).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цих законопроектів до порядку денного сесії.

«За» – 241.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 226.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова голову Комітету з питань правоохоронної діяльності Сергія Костянтиновича Іонушаса. Я так розумію, і від авторів, і від комітету. До 4 хвилин. Будь ласка.

ІОНУШАС С.К., голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Комітет з питань правоохоронної діяльності на своєму засіданні 30 травня розглянув проект Закону «Про внесення змін до Кримінального і Кримінального процесуального кодексів України, інших законодавчих актів щодо врегулювання питань протидії розвідувально-підривній діяльності спеціальних служб іноземних держав». Розроблення проекту зумовлено необхідністю встановлення юридичних механізмів виконання контррозвідувальними підрозділами спеціальних завдань в інтересах забезпечення національної безпеки і оборони.

Шановні колеги, для досягнення вказаної мети в законопроекті пропонується внесення змін до Кримінального і Кримінального процесуального

кодексів, які дозволяють ефективно нашим контррозвідникам і розвідникам працювати і виконувати спеціальні контррозвідувальні завдання.

Реалізація цього проекту надасть можливість нашим спеціальним підрозділам належним чином стояти і боронити нашу державу відповідним чином.

Даний законопроект підтримується Службою безпеки України, Головним управлінням розвідки Міністерства оборони України, Службою зовнішньої розвідки, Управлінням державної охорони і Державною прикордонною службою.

Шановні колеги, прохання цей законопроект підтримати. Ми всі розуміємо, що наші контррозвідники і розвідники боронять нашу державу. Цей законопроект надає їм механізм робити це ефективно.

Дякую за підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Сергію Костянтинівичу, все, можете йти з трибуни.

Слово надається народному депутату Неклюдову Владлену Михайловичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

НЕКЛЮДОВ В.М. Дякую, Руслане Олексійовичу. Хотів виступати, але побачив такий вельмишановний жест від свого колеги.

Передаю слово Олександрю Сергійовичу Бакумову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександрю Сергійовичу, будь ласка.

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, це надзвичайно важливий законопроект, який давно вже мав бути ухвалений українським парламентом. Він стосується захисту працівників наших правоохоронних, спеціальних органів. Кого саме? Тих, які здійснюють розвідувальну і контррозвідувальну діяльність. Це спеціальний головний орган – Служба безпеки України, а також два інших органи, які здійснюють таку діяльність, – Державна прикордонна служба України та Управління державної охорони України. Саме виконання спеціальних завдань, які здійснюються в рамках розвідувальної і контррозвідувальної функції, іноді містять у собі склад кримінального правопорушення. Таким чином для того, щоб ці військовослужбовці, працівники повною мірою виконували свої функції, але не підпадали під дію кримінального закону, нам необхідно ухвалити рішення і внести зміни до Кримінального кодексу України, яким передбачити, що не є кримінальним правопорушенням, а це виконання правоохоронними органами та їх представниками розвідувального і контррозвідувального завдання. Зрозуміло,

що це завдання акцептоване, погоджене, зафіксовано, яким чином воно робиться, ким, в який спосіб, в яких межах, а тому процедура контролю є.

Є певні зауваження до цього законопроекту. По-перше, вони стосуються прозорості і доступності судових рішень щодо вільного доступу до реєстру судових рішень.

По-друге, вони стосуються доказової бази, що матеріали розвідувальної і контррозвідувальної діяльності можуть бути використані під час досудового розслідування. Мені здається, це дуже дискусійно, але ми це зробимо до другого читання.

Це дуже потрібний законопроект. Підтримайте його.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Олександр Сергійовичу.

Слово надається народній депутатці Фріз Ірині Василівні, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ФРІЗ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олексійович Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Друзі, в мене до вас одне аграрне питання. В цієї Верховної Ради є яйця чи немає? Скільки це буде тривати? На що ми з вами перетворилися? Повне ігнорування. Ця Верховна Рада беззмістовна. Ми викликаємо сюди когось – вони просто не приходять. Нам говорять, що вони прийдуть колись кудись на засідання Погоджувальної ради. Верховна Рада викликала чиновників. Де вони? Чому вони не приходять? Як так може бути? Як може бути, коли ми з вами проголосували за мобілізаційний закон, а тепер ви ходите і соромитеся: ми не думали, ми не бачили – проголосували цю дурню. Але навіть у цьому законі прямо написано – «утримання дітей». Наш уряд придумав – «всиновлення дітей». Тисячі людей – до побачення, відстрочки немає. Написали – «догляд за інвалідами», вони придумали – «постійний догляд». І водять людей по корупційному колу.

Ми ніхто, ви розумієте, нуль. Наші закони не виконуються, наші виклики не мають значення. Навіщо ми тут сидимо? Це просто купка цапів-відбувайлів, які тут сидять. Проголосували: ті, хто пройшов полон, мають право на звільнення. А Нацгвардія каже: ні, фіг вам. Проголосували: ДСНС має бути стовідсотково заброньовано. А вони кажуть: ні, нічого цього не буде. Так навіщо ми потрібні? Навіщо наша Верховна Рада існує?

Просто це такий собі громовідвід, щоб коли погано в країні, знайти винних. Це депутати-покидьки винні. А ми ні на що навіть вплинути не можемо. Невже вам самим за себе не соромно бути в такій ролі, дожити до такого віку і бути такою ганьбою?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Бурмічу Анатолію Петровичу, депутатська група «Відновлення України».

БУРМІЧ А.П. Шановна президіє! Шановні колеги! Зараз ми розглядаємо дуже цікавий законопроект, дуже цікаву ініціативу. Ми всі добре розуміємо роль спецслужб у суспільстві, а тим більше під час війни, і роль контррозвідки.

Колись у 2020 році я з колегами подавали законопроект щодо реформи Служби безпеки України, де передбачалися окремі посилення, до яких ми сьогодні приходимо і розглядаємо, але, на жаль, законопроект був знятий з розгляду. Хвала Богу, що ми не реформували Службу безпеки, тому що її сьогодні просто не було б.

Що пропонується в цьому законопроекті? Органам контррозвідки звільняти від відповідальності співробітників або тих людей, які беруть участь у спеціальних операціях, які, на перший погляд, підпадають під кримінальну відповідальність. Така норма діє майже у всіх серйозних країнах.

Але на що нам треба звернути увагу? На запобіжники, щоб не було корупції, тому що може так статися, що всі корупціонери і злодії стоятимуть з валізами біля контррозвідки та купуватимуть ці довідки і висновки. Тому обов'язково до другого читання необхідно закласти поправки, які будуть гарантувати доступ судді-розслідувача до тих матеріалів, які підтверджують, що, дійсно, людина, агент чи хто, звільняється з-під відповідальності, був задіяний на користь національної безпеки.

Тому в першому читанні група «Відновлення України» підтримує цей законопроект, а до другого читання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Кабаченку Володимирі Вікторовичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина». Не все так просто.

Сергій Володимирович Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане Голово. Фракція «Батьківщина» вважає, що діяльність з протидії розвідувально-підривній діяльності спеціальних служб іноземних держав є одним із найважливіших напрямів роботи української держави під час збройної агресії російської федерації. Ми тут повністю підтримуємо Службу безпеки України, яка займається надважливим напрямом боротьби з ворогом. При цьому я щиро радий, що колеги, які розпочали дискусію щодо цього проекту закону, напевно, вперше за великий проміжок часу перестали говорити гаслами і почали говорити практично та професійно.

Давайте скажемо чесно, що законопроект важливий, але складний, потребує дискусії щодо певних питань, зокрема, збільшення строків НСРД по кримінальних провадженнях, пов'язаних із терористичною діяльністю і державними злочинами. Законопроект потребує дискусії щодо низки інших положень, але ми абсолютно об'єктивно зможемо ці дискусії провести на етапі

підготовки законопроекту до другого читання. Я лише хочу, щоб ця дискусія продовжувалася в рамках професійного обговорення, а не політичних гасел.

Ми повинні зробити це співмірно, щоб Служба безпеки мала всі необхідні повноваження, але при цьому не мала можливості зловживати і порушувати права громадян України.

Ми за збалансований підхід і за надання Службі безпеки можливостей здійснювати професійну діяльність з протидії розвідувально-підривній діяльності спеціальних служб іноземних держав. У першому читанні голосуватимемо за.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України, інших законодавчих актів України щодо врегулювання питань протидії розвідувально-підривній діяльності спеціальних служб іноземних держав» ([№ 11228-1](#)) за основу.

«За» – 268.

Рішення прийнято.

З процедури – Андрій Вікторович Мотовиловець.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Друзі, я прошу проголосувати процедурне рішення щодо проектів законів [№ 6569](#), [№ 6570](#) щодо військової поліції. Це важливі законопроекти, але нам потрібно більше часу для консультацій. Ми хочемо змінити порядок, не розглядати ці законопроекти, а перейти до розгляду проекту закону [№ 5705](#). Прошу народних депутатів підтримати цю пропозицію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, є пропозиція зняти з порядку денного розгляд проекту закону [№ 6569](#) і альтернативних до нього, включаючи [№ 6569-д](#), та законопроекту [№ 6570](#), альтернативних [№ 6570-1](#) і [№ 6570-д](#). Після цього пропонується одразу перейти до розгляду проекту закону [№ 5705](#).

Ставлю на голосування пропозицію Андрія Вікторовича Мотовиловця.
Прошу голосувати, шановні колеги.

«За» – 278.

Рішення прийнято.

Дякую.

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впровадження електронних квитків на автомобільному та міському електричному транспорті» ([№ 5705](#)). Це друге читання.

Ми домовлялись так: 3 хвилини – Бондарєв від фракції «Батьківщина»... Разумков буде виступати?

Я запрошую до слова Негулевського. Потім – Бондарєв, 3 хвилини. Разумков зараз скаже скільки.

Негулевський Ігор Петрович.

НЕГУЛЕВСЬКИЙ І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 130, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні народні депутати! Комітетом з питань транспорту та інфраструктури підготовлено до розгляду Верховною Радою в другому читанні проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впровадження електронних квитків на автомобільному та міському електричному транспорті» ([№ 5705](#)), поданий Кабінетом Міністрів України.

Проектом передбачається визначити електронний квиток, на ряду з паперовим квитком, підставою для укладення договору перевезення пасажирів та багажу. Покласти на інфраструктуру...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігорю Петровичу, а що ви робите? Зупиніться. Виступ Бондарєва – 3 хвилини, Разумкова – до 4 хвилин. Все, і голосуємо.

Бондарєв, 3 хвилини. Будь ласка.

БОНДАРЄВ К.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, шановні друзі. Це законопроект, який обмежує повноваження органів місцевого самоврядування. Знову-таки профільне міністерство буде вирішувати, який саме квиток і яку інформацію він повинен в собі містити. Чому за рахунок органів місцевого самоврядування, за їх кошти будуть здійснені певні повноваження у вигляді перевезень громадян, а щодо

квитків свої дозволи повинне давати профільне міністерство, не кажучи вже про те, яке саме міністерство? Давайте подивимося, це саме те міністерство, в якому працює Мустафа Найєм, з якого звільнили Кубракова. А за що його звільнили? Ми вже чули виступ Кубракова, як використовувалися десятки мільярдів на зведення фортифікацій.

Ви хочете додати в цю годівницю ще їжі для цих людей, які розграбовують державний бюджет? Тоді спочатку давайте з'ясуємо, а скільки ще там буде працювати і грабувати бюджет Мустафа Найєм. Ви голосували за те, щоб прибрати недоторканність з депутатів, але в нас, як з'ясовується, чомусь є нова недоторканність у Мустафи Найєма, тому що в державі зросли нові інструменти надання недоторканності певним особам.

Так само цьому міністерству ви хочете надати нові повноваження для грабування місцевих бюджетів. Хто буде грабувати, ми вже з вами знаємо. Навіщо ми знову будемо голосувати за те, щоб цим людям дати нову можливість для грабування місцевих бюджетів? І тут вже не про бруківку, якісь лавки в парках чи барабани, які купують по десятому разу, тут інша мета – сказати, що повинно бути в тому квитку.

Уявіть собі, 69 територіальних громад на Київщині будуть їхати в міністерство для того, щоб їм затвердили квиток. Це дурня, за це не можна голосувати. Фракція «Батьківщина» не буде за це голосувати. Я всіх вас прошу прочитати хоча б назву цього проекту закону і не підтримувати його.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Олександрович, до 4 хвилин. Потім – Ігор Петрович, 1 хвилина, відповіді на зауваження, які були, і голосуємо.

Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, я не буду казати про електронні квитки, тому що так як сьогодні рухається держава, то завтра їх будуть купувати всі, щоб поїхати з цієї держави, через підвищення тарифів, збільшення податків, зростання акцизу на паливо і багато інших речей.

Я хочу сказати декілька слів щодо законопроекту, за який ви проголосували 2 хвилини тому. Там не лише про тероризм, там є правильні речі, але, на жаль, останнім часом влада добре навчилася фабрикувати справи стосовно тих, хто говорить правду і не боїться називати речі своїми іменами.

Сказали військові про те, що немає фортифікацій на харківському напрямку. Що їм сказали? Що вони зрадники і на наступний день отримали звинувачення по статті 111. Сказав бізнес, що їх «кошмарить» БЕБ, ДБР і податкова. Що відбулося? Отримали карну справу, приклад Мазепи я приводити не буду. Це не єдиний приклад, про який ми можемо сьогодні говорити. Сказала людина, що не так відбувається мобілізація, як це прописано в законі, як це має

відповідати здоровому глузду і Конституції, Центр протидії дезінформації повідомив, що це російське ШСО, вона працює на ворога, хоча це чиста правда. Прямим підтвердженням того є відео, яке не знімалося десь там. Подивіться, ви ж по місту Києву ходите, бачите, де це знято. Чи ви дожилися до того, що ДРГ вже відеофільми і серіали знімає в центрі столиці держави, яка веде війну. Ні? Дарма, що ви сьогодні в цьому залі здебільшого мовчите, тому що тут немає зради, тут немає тих, хто працює проти країни, але тут є ті, хто не буде мовчати про владну корупцію, про те, що розкрадається бюджет, про те, що знищується економіка нашої держави. Не там ви намагаєтеся знайти ворогів, не там створюється кумовство, не там створюються схеми, не там відпускаються вороги і обмінюються, не там знищується все те, що сьогодні боронить наша з вами армія. Не тут хочуть вічно знаходитися у владних кабінетах. Не тут!

Повірте мені, якщо ви думаєте, що коли ви мовчите, ця доля вас омине, ви глибоко помиляєтеся. Не намагайтеся вліпити статтю 111 і тероризм, за який ви щойно проголосували, всім тим, хто не боїться говорити правду і робить все для того, щоб наша держава перемогла, працює і вдень, і вночі, а не знімає відео і розповідає, як треба жити. Дуже часто це просто картинка, а не суть, за яку ми з вами боремося.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Петрович. Відповіді на запитання щодо цього законопроекту, 1 хвилина. Будь ласка.

НЕГУЛЕВСЬКИЙ І.П. Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Тут все просто: проектом передбачається визначити електронний квиток, на ряду з паперовим, підставою для укладення договору перевезення пасажирів та багажу, покласти на Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури повноваження щодо затвердження форми обов'язкових реквізитів та відомостей, які має містити проїзний документ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігорю Петровичу.

Шановні колеги, ви почули всі сторони. Переходимо до голосування за законопроект. Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впровадження електронних квитків на автомобільному та міському електричному транспорті» ([№ 5705](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 256.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому. Вітаю, колеги.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до статті 115 Закону України «Про електронні комунікації» щодо сприяння у забезпеченні сталого функціонування електронних комунікаційних мереж та надання електронних комунікаційних послуг, а також заборони демонтажу електронних комунікаційних мереж в умовах надзвичайних ситуацій, надзвичайного та воєнного стану» ([№ 9593](#)). Це перше читання.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 224.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова народного депутата України Федієнка Олександра Павловича. Будь ласка, Олександр Павловичу, 2 хвилини.

ФЕДІЄНКО О.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, добрий день! Я думаю, що кожен з вас вже стикнувся з тим, що окрім того, що зникає електроживлення через те, що ворог руйнує нашу енергетичну систему, у нас, на жаль, зникає і зв'язок. Вже багато хто підходив до мене в парламенті і казав: дивись, друже, зникає зв'язок, ми не можемо комунікувати, бізнес, який залишився, не може працювати. З цим треба щось робити.

Але при цьому, на жаль, ще є й інша проблема, яка полягає в тому, що на прифронтових та інших територіях деякі власники різноманітних інфраструктурних мереж руйнують, знищують мережі операторів зв'язку. Так буває, коли їхав трактор і щось пошкодив, або збило опори, або впало дерево, або від бомби з'явилася вирва. У законопроекті № 9593 пропонується внести зміни до статті 115 Закону України «Про електронні комунікації» та заборонити демонтаж електронних комунікаційних мереж в умовах надзвичайних ситуацій, надзвичайного та воєнного стану, окрім як за рішенням постачальника електронних комунікацій і послуг, чи за рішенням суду.

Відповідно до змін, які вносяться до цієї статті, державні органи, органи місцевого самоврядування мають надавати допомогу в ліквідації пошкоджених електронних комунікацій і сприяти усуненню пошкоджень в умовах надзвичайного та воєнного стану. Прийняття цього законопроекту принаймні допоможе стабілізувати функціонування електронно-комунікаційних мереж. Такі приклади співпраці вже є в Краматорську, Слов'янську, інших містах.

Друзі мої, прошу підтримати цей законопроект (це перше читання). Сподіваюся на ваше розуміння.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям Слава!

Слово надається заступнику голови комітету, голові підкомітету з питань цифрової трансформації Штепі Сергію Сергійовичу.

Будь ласка, Сергію Сергійовичу.

ШТЕПА С.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (одномандатний виборчий округ № 77, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги, шановний головуючий! Законопроект № 9593 має на меті недопущення демонтажу електронних комунікаційних мереж чи їх частин в умовах надзвичайних ситуацій, надзвичайного та воєнного стану, окрім як за рішенням постачальника електронних комунікаційних мереж або за рішенням суду. Вважаємо, що прийняття законопроекту дозволить забезпечити стабільність, якість зв'язку, а це є дуже важливим, особливо в умовах повномасштабного вторгнення.

На жаль, вже під час повномасштабного вторгнення неодноразово фіксувалися випадки втручання в мережу і демонтажу окремих її складових частин. Це могло спричинити зниження якості зв'язку або навіть взагалі відсутність мобільного зв'язку на тих чи інших територіях.

Наприклад, у липні 2023 року в Сумській області представники обленерго демонтували базові станції мобільних операторів, які знаходилися на їх опорах, і через це тимчасово декілька десятків тисяч людей не мали доступу до зв'язку взагалі. Подібні ситуації також фіксувалися в 2022 році в Чернігівській області та деяких інших регіонах. Саме з метою недопущення таких ситуацій пропонується, щоб демонтаж відбувався лише за рішенням або самого постачальника послуг, або за рішенням суду.

Комітет рекомендує Верховній Раді України цей законопроект за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу з дорученням Комітету з питань цифрової трансформації доопрацювати його з урахуванням пропозицій і поправок суб'єктів права законодавчої ініціативи, викладених у висновку Комітету з питань цифрової трансформації від 19 жовтня 2023 року, відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України і внести його на розгляд Верховної Ради України в другому читанні.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Сергійовичу.

Шановні колеги, переходимо до обговорення цього законопроекту. Прошу фракції і групи записатися на виступи для висловлення своїх позицій: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Швачку Антону Олексійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ШВАЧКО А.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Передайте слово Федієнку, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федієнко Олександр Павлович. Будь ласка.

ФЕДІЄНКО О.П. Друзі, у мене до вас прохання ще раз звернути увагу на ту проблематику, яка є, і підтримати вказаний законопроект. Зараз установам зв'язку, енергетики, іншим, які визначені критично важливими, не вистачає відповідних фахівців. Вони, на жаль, мобілізуються і йдуть захищати нашу країну. Коли руйнуються мережі, не вистачає персоналу для того, щоб їх відновлювати. Руйнуються мережі не окупантами, а безпосередньо нашими інфраструктурними операторами.

Друзі, прошу підтримати цей законопроект, бо персоналу у зв'язківців не вистачає. Вони постійно займаються тим, що розвозять генератори, замінюють акумулятори на базових станціях, щоб у нашого суспільства, у військових постійно був зв'язок.

Хочу нагадати, що в Києві вчора практично не було зв'язку понад 12 годин. Зникли всі існуючі оператори, які могли підтримати мережу, але більша частина операторів все-таки існувала в регіонах. Дякую зв'язківцям. Дякую енергетикам, що тримають ці мережі. Давайте підтримаємо цей законопроект і наших зв'язківців.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів Степан Іванович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Пане Голово, прошу надати слово Ар'єву Володимирі. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Ігорович Ар'єв. Будь ласка.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Так вже сталося, що прості рішення створюють складні проблеми. Цей законопроект не враховує дуже важливу річ, що демонтаж цих мереж можливий для зведення фортифікацій і, якщо є потреба, для інженерних підрозділів Збройних Сил України. Тому без доповнення про те, що так само у рішенні про демонтаж може брати участь, наприклад, Генеральний штаб України, можливі суттєві перешкоди для деяких завдань, які сьогодні стоять перед Збройними Силами України.

Але ви самі розумієте, що для того, щоб мати електронні комунікації, потрібно, щоб було світло. А світла сьогодні по всій країні немає. До речі, у Верховній Раді, в Кабінеті Міністрів, в Офісі Президента світло є, ілюмінація в коридорах, якщо вийдете, навіть вдень, коли можна було б, у принципі, вимкнути. Я розумію, що на це витрачається не дуже багато електроенергії, але коли люди сидять без світла, можна принаймні і нам бути скромнішими, а не сидіти в ілюмінації.

Зараз люди говорять про те, що фраза «зелений тариф» заграла новими фарбами через те, що більшість коштів підуть у АТ «НАЕК «Енергоатом», які будуть використані під підвищення тарифів. У АТ «НАЕК «Енергоатом» сьогодні досі є величезні корупційні дірки, які не закриті, що встановила тимчасова слідча комісія. Але Державна аудиторська служба нічого не бачить, інші служби не бачать. Це ганьба.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соколов Михайло Володимирович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

СОКОЛОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово колезі по фракції «Батьківщина» Кучеренку Олексію Юрійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Юрійович Кучеренко. Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Дякую. Шановні колеги, до одного з авторів законопроекту пана Олександра Федієнка я ставлюся з повагою. Ви – професійна людина. Ви, якщо казати відверто, абсолютно адекватний галузевий лобіст – в хорошому розумінні цього слова. Ви лобіюєте інтереси цілої галузі, а це інтереси України. Я завжди з задоволенням слухаю, опоную вам інколи, але вважаю, що саме такі фахівці-технократи мають працювати над законами. Це такий комплімент на майбутнє.

Стосовно цього законопроекту. Ви знаєте, у нас у фракції є такий принциповий момент і процедура підготовки будь-якого голосування і рішення. У нас дуже потужна експертна рада, де ми залучаємо фахівців з усіх галузей і дуже фахово, об'єктивно намагаємося розглянути той чи інший законопроект.

І ось я можу сказати, пане Федієнко, щодо вашого законопроекту є таке зауваження експертної ради: «Законопроект не несе особливої шкоди, його можна підтримати в першому читанні». Власне кажучи, це вже плюс, і ми підтримуємо ваш законопроект. Але я, чесно кажучи, хочу звернути увагу на те, що кожний законопроект, який вноситься, розглядається в концепті: несе він шкоду чи ні.

Ми підтримуємо цей законопроект. Зауваження, які тут були висловлені, слухні. А від себе особисто і від багатьох споживачів прохання: забезпечте, будь ласка, під час відключень світла максимально безперебійне електроживлення своїх станцій, яким завгодно джерелом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Олексію Юрійовичу, ви назвали прізвище Федієнка. Я мушу дати право на репліку.

Будь ласка, коротко, Олександрє.

ФЕДІЄНКО О.П. Дуже коротко. Олексію Юрійовичу, дякую за приємні слова, за підтримку. Але хочу звернути увагу, що я не лобіюю галузь – я лобіюю саме те, щоб у нашого суспільства, у наших військових, у нашого народу постійно був зв'язок. Я з вами погоджуюся, що якщо ми зараз операторам дамо захист, то вони повинні захистити не лише мережі, а й їх безперебійну роботу, щоб незалежно від того, є електрика чи немає, наше суспільство мало доступ до інформації.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вельможний Сергій Анатолійович, група «Довіра». Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець).* Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги, прошу вас звернути увагу, що положення щодо заборони демонтажу мереж без рішення постачальника не узгоджується з визначеними законом правами власника мереж на такий демонтаж. Норми проекту щодо сприяння постачальником електронних комунікаційних мереж або послуг мають декларативний характер, оскільки не визначено механізми та способи такого сприяння. Також ГНЕУ висловлює зауваження до цього законопроекту.

Прощу авторів законопроекту звернути на це увагу, доопрацювати даний законопроект до другого читання. А депутатська група «Довіра» буде підтримувати даний законопроект у першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми обговорили цей законопроект. Переходимо до прийняття рішення. Прощу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 115 Закону України «Про електронні комунікації» щодо сприяння у забезпеченні сталого функціонування електронних комунікаційних мереж та надання електронних комунікаційних послуг, а також заборони демонтажу електронних комунікаційних мереж в умовах надзвичайних ситуацій, надзвичайного та воєнного стану» ([№ 9593](#)) за основу з доопрацюванням

положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 248.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Рухаємося далі.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування Національної системи конфіденційного зв'язку та Національної електронної комунікаційної мережі» ([№ 10273](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 221.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова голову Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України Мироненка Юрія Миколайовича, до 2 хвилин. Будь ласка.

МИРОНЕНКО Ю.М., голова Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України. Добрий день, шановні народні депутати, шановний Голово! Про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування Національної системи конфіденційного зв'язку та Національної електронної комунікаційної мережі». Мета – приведення у відповідність із нормами чинного законодавства. Законопроектом пропонується внести зміни до законів України «Про Національну систему конфіденційного зв'язку» і «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України».

Проектом визначається новий склад Національної системи конфіденційного зв'язку та вводяться такі терміни:

«спеціальна електронна комунікаційна мережа» та «спеціальна інформаційно-комунікаційна система» – для розмежування зазначених термінів «система» і «мережа», чіткого розмежування їх відмінності, призначення та складу;

«оператор Національної системи конфіденційного зв'язку» – для визначення критеріїв юридичної особи, яка має право надавати послуги Національної системи конфіденційного зв'язку;

«централізована система міжвідомчого взаємообміну», «захищений шлюз з'єднання», «система оперативного керування засобами захисту інформації» – для нормативного врегулювання змін в організаційно-технічній структурі НСКЗ, які відбуваються у зв'язку з упровадженням новітніх технологій, та врегулювання

питання організації міжвідомчого обміну інформації з обмеженим доступом, крім інформації, що становить державну таємницю;

«послуги конфіденційного зв'язку» – для визначення виду послуг, які надають оператори НСКЗ;

«користувачі Національної системи конфіденційного зв'язку» – для визначення переліку суб'єктів, яким надаються послуги НСКЗ.

Замість терміну «Національна телекомунікаційна мережа» вводиться термін «Національна електронна комунікаційна мережа».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово для співдоповіді надається заступнику голови комітету, голові підкомітету Штепі Сергію Сергійовичу. Будь ласка.

ШТЕПА С.С. Добрий день, шановний головуючий, шановні колеги! Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації розглянув на своєму засіданні 20 грудня 2023 року (протокол № 113) проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування Національної системи конфіденційного зв'язку та Національної електронної комунікаційної мережі» (№ 10273), поданий 20 листопада 2023 року Кабінетом Міністрів України.

Прийняття цього законопроекту надасть змогу розв'язати проблеми зв'язку та функціонування Національної системи конфіденційного зв'язку та законодавчого забезпечення функціонування Національної електронної комунікаційної мережі, а також привести вимоги законодавства в цих сферах у відповідність із змінами, що відбулися в законодавстві у сфері електронних комунікацій та новітніх технологій.

Комітет ухвалив таке рішення: рекомендувати Верховній Раді України проект закону України № 10273, за результатами розгляду в першому читанні, прийняти за основу. Прошу підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу фракції і групи записатися на виступи: два – за, два – проти.

Ватрас Володимир Антонович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ВАТРАС В.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Олександрові Павловичу Федієнчу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Павлович Федієнко. Будь ласка.

ФЕДІЄНКО О.П. Друзі мої, добрий день! Хочу звернутися до вас з проханням підтримати законопроект № 10273. Про що йдеться в цьому законопроекті? Маємо величезну купу якихось державних органів, державних інституцій, якихось військових формувань, які поєднані між собою Національною системою конфіденційного зв'язку. Ця система повинна відповідати критеріям, стандартам, бути сталою і працювати. Для того, щоб ця система працювала, на законодавчому рівні нам потрібно внести зміни щодо відповідної взаємодії. Тому в цьому законопроекті пропонується вдосконалити поняття апарату, унормувати порядок роботи зазначеної системи.

Ще раз хочу наголосити, друзі мої, що ця система може працювати незалежно від того, чи працюють оператори, чи є електроживлення в країні. Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації наполегливо, героїчно тримає цю мережу. Сподіваюся, що незалежно від тих енергетичних катаклізмів і катастроф, які є в країні, наші урядові організації, військові завжди будуть на зв'язку.

Прошу підтримати законопроект № 10273.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріз Ірина Василівна, фракція «Європейська солідарність».

ФРІЗ І.В. Прошу передати слово Володимиру Ар'єву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Ігорович Ар'єв. Будь ласка.

АР'ЄВ В.І. Це технічний законопроект, його варто прийняти. Але потрібно звернути увагу на інші проблеми, які стосуються конфіденційного зв'язку і взагалі будь-яких видів зв'язку. Скажіть, будь ласка, у кого в цьому залі є пристрої китайського виробництва? Я думаю, що в більшості все-таки пристрої американського виробництва. Але дуже багато у телекомунікаціях, у тому числі і в державних установах, встановлено технологічних вузлів виробництва Китайської Народної Республіки. Ми з паном Мироненком на засіданні комітету вже про це говорили. Це є великою проблемою, причому не лише для України, а й для всіх європейських країн. Експерти ставляться до цієї проблеми дуже серйозно. На сьогодні можливі витоки із пристроїв, і це може стати особливою проблемою для країни, яка веде боротьбу із державою, що має цілком дружні зв'язки з Китайською Народною Республікою. На це треба зважати. Це перше.

Друге. Кібербезпека для нас дуже важлива і зокрема такі додатки, як «Резерв+», які транспортують дані від військовозобов'язаних і до бази даних «Оберіг». Вони так само мають бути захищені. Я не знаю, яким чином дали сертифікат КСЗІ для цього додатку, який почав розроблятися за 37 днів до його старту. Нам вчора на засіданні комітету сказали, що систему безпеки досі

тестують. Це як? Тобто питань зараз дуже багато. Цей законопроект ми підтримуємо, але я дуже прошу звернути увагу на питання кібербезпеки, які сьогодні стоять особливо нагально.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Абдулін Олександр Рафкатович. Він передає слово Кабаченку. Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Насамперед хочу подякувати автору цього законопроекту за те, що нарешті ми прийшли до того, що державне «хмарне» сховище має бути створено в Україні, що всі реєстри, всі персональні дані українців мають зберігатися в Україні, а не поза її межами, як це функціонує станом на зараз.

Основний плюс цього законопроекту – це сама ідея. А основний мінус цього законопроекту – це те, як ця ідея виписана в цьому законопроекті. Нам всім слід ставитися до цього законопроекту як до рамкового, тому що в ньому відсутні будь-які інструкції і деталі щодо майбутнього впровадження цього законопроекту в життя.

Створення саме державної «хмари» як державного сховища даних надзвичайно важливе для національної безпеки, особливо в умовах війни, оскільки не можна допустити розповзання даних по приватних конторах та витоків важливих для держави даних, бо за українськими інформаційними ресурсами постійно полюють.

Головним зауваженням до даного законопроекту є його рамковість. Він містить необхідні засадничі поняття, але не містить жодної норми, яка стосувалася б безпосередньо створення та функціонування централізованої системи міжвідомчого взаємообміну.

Тому фракція «Батьківщина» підтримує в першому читанні цей законопроект. Ми голосуємо за, але будемо готувати комплексні поправки до другого читання, щоб ми вже прийняли не рамковий, а повністю сформований і комплексний законопроект.

Дуже дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування Національної

системи конфіденційного зв'язку та Національної електронної комунікаційної мережі» ([№ 10273](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Наступне питання – це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну службу» щодо удосконалення порядку співвідношення між рангами державних службовців і рангами посадових осіб місцевого самоврядування, військовими званнями, дипломатичними рангами та іншими спеціальними званнями та зарахування до стажу державної служби часу роботи на деяких посадах у військових адміністраціях» ([№ 9478](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд за скороченою процедурою.

«За» – 209.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова голову Національного агентства України з питань державної служби Наталію Олександрівну Алюшину. Будь ласка, Наталіє Олександрівно.

АЛЮШИНА Н.О., голова Національного агентства України з питань державної служби. Шановні народні депутати! Шановний Руслане Олексійовичу! Я хочу сказати, що нам для державної служби критично потрібен цей законопроект. Зараз тим, хто працює в обласних військових адміністраціях, обласних адміністраціях населених пунктів, не зараховується стаж державної служби, вони не мають рангів.

Цей законопроект дозволить нам впорядкувати питання присвоєння рангів державним службовцям, зокрема тим, хто зараз проходить військову службу. Звісно, що це забезпечить нам і справедливість зарахування до стажу державної служби певних періодів, те, що їм наразі не зараховується до стажу державної служби.

Ці зміни пропонується внести до Закону «Про державну службу». Нам це дозволить і зараховувати стаж, і присвоювати їм ранги, впорядкувати питання. Кадрові служби благають, державні службовці звертаються до нас із запитам.

Шановні народні депутати, я дуже прошу підтримати урядовий законопроект № 9478.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошую до слова голову підкомітету Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Чорного Дмитра Сергійовича.

Будь ласка, Дмитре Сергійовичу.

ЧОРНИЙ Д.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 34, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний Голово! Шановні колеги! Комітет розглянув на своєму засіданні 5 вересня 2023 року поданий Кабінетом Міністрів України проект Закону «Про внесення змін до Закону «Про державну службу» щодо удосконалення порядку співвідношення між рангами державних службовців і рангами посадових осіб місцевого самоврядування, військовими званнями, дипломатичними рангами та іншими спеціальними званнями та зарахування до стажу державної служби часу роботи на деяких посадах у військових адміністраціях» (№ 9478).

Підтримуючи необхідність впорядкування питань присвоєння рангів державним службовцям, зокрема, тим, які проходять військову службу, а також зарахування до стажу державної служби часу роботи на деяких посадах у військових адміністраціях, комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України за наслідками розгляду в першому читанні прийняти законопроект № 9478 за основу.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитре Сергійовичу.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Южаніна Ніна Петрівна, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Прошу передати слово Гончаренку Олексію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олексійович Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Говорили, балакали, потім сіли і заплакали – класика. Поки ми тут з вами засідаємо і щось розглядаємо... До речі, в цьому законопроекті є правильні речі. Але чому не до всіх однаковий підхід? Має бути абсолютно до всіх однаковий підхід.

Друзі, маю для вас новину. Кабінет Міністрів України прямо зараз приймає порядок бронювання на підприємствах, в органах державної влади і пише: ДСНС – 50 відсотків бронювання. На все те, про що ми з вами говорили, когось викликали, приймали закон, в черговий раз «поклали». Навіщо тягнути, куди приходиться, кого питати? Навіщо слухати петиції, які питання порушують люди? Все це не має ніякого значення.

Там взагалі дуже цікавий порядок, як вручну будуть формуватися переліки цих підприємств. Ми з вами побачимо багато новин: про Фавбет, про розведення верблюдів, які підприємства будуть туди потрапляти. Хто там далі? Укрцирк.

Зараз будемо дивитися, коли замість того, щоб були заброньовані критично важливі працівники, рятувальники, пожежники, будуть бронювати кума, свата, брата – за бабло. Ми з вами матимемо повний укрцирк. Так нашу економіку доб'ють. Це відбувається прямо зараз. Ніхто навіть не хоче до нас прийти і щось розказати, пояснити. Навіщо ми такі?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Крулько Іван Іванович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

Євтушок Сергій Миколайович. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М. Фракція «Батьківщина». Дякую, пане Голово. Шановні колеги, даний законопроект покликаний до того, щоб впорядкувати ці питання, які стосуються присвоєння чергових рангів, відповідно до тих воєнних або спеціальних звань людей, котрі, перебуваючи на державній службі, пішли служити в Збройні Сили України. А також це стосується посадових осіб органів місцевого самоврядування, дипломатичної служби.

Фракція «Батьківщина» на своєму засіданні розглянула це питання. Одразу хочу сказати, що ми будемо підтримувати даний законопроект у першому читанні, як і основний комітет, який пропонує також це зробити. Але хочу сказати, що є і певні недоліки, які ми спільно зможемо виправити до другого читання.

Якщо йдеться про посадових осіб органів місцевого самоврядування, коли розганяється російське ІІСО, говорять про те, що, мовляв, депутати різних рівнів ховаються за спинами громадян України, не служать, не боронять свою неньку Україну, це абсолютна неправда. Понад 100 депутатів місцевих рад – представників партії «Батьківщина» перебувають на лінії бойового зіткнення. Саме тому ми і говоримо про те, що це російське ІІСО. Представники інших політичних сил також воюють, захищають нашу країну. Давайте не будемо дивитися на ці різні російські ІІСО.

Даним законопроектом ми даємо можливість присвоювати ранги відповідно до своїх посад і державним службовцям, і посадовим особам органів місцевого самоврядування, і дипломатам. Голосуємо в першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельможний Сергій Анатолійович, група «Довіра». Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Луганщина, депутатська група «Довіра». Можливо, я зараз озвучу непопулярну думку, однак існує проблема. Державні службовці, працівники оборонно-промислового комплексу, критичної інфраструктури та багатьох інших надзвичайно важливих галузей залишилися незахищеними. Чому?

Після набрання чинності законопроекту про зміни умов мобілізації, тобто з 18 травня, Кабмін мав би ухвалити новий порядок бронювання працівників.

Однак уже минуло понад два тижні, а його немає. Виробники оборонно-промислового комплексу зверталися до КМУ з відкритим листом. Ми також вбачаємо в цьому проблему: всі ті, хто після 18 травня приходять на роботу, можуть бути призвані. Безумовно, наразі найбільш важливим є захист Вітчизни, однак захист може бути і в розробці нового озброєння, яке збереже життя тисячам солдатів. Це велика проблема, про яку намагаються не говорити, однак вона існує.

По суті законопроекту. Він може бути підтриманий, оскільки спрямований на впорядкування питань присвоєння рангів державним службовцям, зокрема тим, які проходять військову службу, а також працюють у військових адміністраціях. Депутатська група «Довіра» буде підтримувати його в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін Максим Євгенович, фракція «Слуга народу». Після цього переходимо до голосування. Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Будь ласка, Максиме Євгеновичу.

ДИРДІН М.Є., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 132, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Олександрю Бакумову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович Бакумов. Будь ласка.

БАКУМОВ О.С. Дякую. Шановні колеги, прошу вас підтримати цей важливий законопроект. Він пов'язаний із захистом прав наших військовослужбовців. У Збройних Силах України та інших військових формуваннях на сьогодні проходить військову службу багато осіб з числа працівників, які знаходилися на державній службі, а також на службі в органах місцевого самоврядування.

З урахуванням того, що збройна агресія триває і військове протистояння продовжується, здійснюється ротація, подекуди здійснюється демобілізація, ці особи повертаються до цивільного життя за станом здоров'я, у нас виникає питання у співвідношенні рангів і військових звань, оскільки ці особи отримували відповідні військові звання і просувалися по військовій службі. Саме для того, щоб здійснити порівняння і надати певний ранг у цивільному житті необхідне ухвалення цього законопроекту.

Друга категорія – це військові адміністрації. Ми знаємо, на Харківщині, Донеччині, Луганщині багато осіб призначені керівниками місцевих військових адміністрацій. В обласних населених пунктах їхнє перебування на посаді не зараховується до стажу ані державної служби, ані служби в органах місцевого самоврядування. Зрозуміло, що це є несправедливим, невиправданим

і неправильним. Верховна Рада має розглядати це питання шляхом підтримання цього законопроекту.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну службу» щодо удосконалення порядку співвідношення між рангами державних службовців і рангами посадових осіб місцевого самоврядування, військовими званнями, дипломатичними рангами та іншими спеціальними званнями та зарахування до стажу державної служби часу роботи на деяких посадах у військових адміністраціях» ([№ 9478](#)) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято.

Рухаємося далі.

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання участі державних органів та органів місцевого самоврядування в реалізації програм та проектів міжнародної технічної допомоги та транскордонного співробітництва» ([№ 10284](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 211.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова голову підкомітету Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Безгіна Віталія Юрійовича. Від авторів і комітету – до 4 хвилин. Будь ласка.

БЕЗГІН В.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановна президіє, шановні колеги! Насправді проблема, яку ми хочемо розв'язати цим законопроектом, пішла з нашого спілкування з місцевим самоврядуванням. Ми вимагаємо від органів місцевого самоврядування і паралельно від місцевих державних адміністрацій, щоб вони працювали з європейськими фондами, брали участь у програмах, залучали міжнародні кошти. Але постає логічне запитання:

чи є можливість в органів місцевого самоврядування і місцевих державних адміністрацій винаймати професіоналів, які володіють іноземними мовами, розуміють, що таке проекти, на зарплатню в 15-17 тисяч гривень? Вочевидь, що це не так.

Цей законопроект пропонує дозволити органам місцевого самоврядування і місцевим державним адміністраціям у разі, якщо вони залучили кошти міжнародної технічної підтримки, доплачувати таким фахівцям-міжнародникам і стимулювати їх. Тобто фактично доплачувати не за кошти українських платників податків, а за кошти іноземних платників податків, що робить ситуацію вкрай позитивною.

Однак є нюанс, ми його розуміємо. Нам потрібно синхронізувати даний законопроект з реформами оплати праці і державної служби, тому що є інший законопроект [№ 8222](#), який регулює оплату праці там. Зараз між ними є різночитання і ми розуміємо, що під час підготовки до другого читання ми маємо це врахувати.

Саме тому наш комітет, розглядаючи даний законопроект 20 травня 2024 року, вирішив рекомендувати парламенту прийняти законопроект за основу з наступним доопрацюванням відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України саме для того, щоб ми могли доопрацювати його разом з Національним агентством з питань державної служби і нашими європейськими партнерами.

Дякую. Прошу підтримати за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Віталію Юрійовичу.

Шановні колеги, прошу фракції і групи записатися на виступи: два – за, два – проти.

Павленко Ростислав Миколайович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Прошу передати слово Софії Федіні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Романівна Федина. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Фракція «Європейська солідарність» буде підтримувати даний законопроект у першому читанні, тому що до другого читання варто було б ще багато чого доробити, зокрема починаючи із узгодження термінології і відповідності іншим законодавчим актам. Без цього законопроект не буде дієвим. Але я хотіла б також порушити питання: якщо ми хочемо, щоб наше місцеве самоврядування активно працювало з міжнародними структурами, отримувало гранти, реалізовувало міжнародні проекти, то для початку треба

розблокувати можливість місцевим депутатам їздити за кордон і укласти ці угоди. Всі заборони, які зараз є на виїзд за кордон депутатам місцевих рад, зрештою як і народним депутатам, є антиконституційними. Якщо ми хочемо, щоб була ефективна робота на рівні місцевого самоврядування і місцевих ініціатив, то люди мусять мати можливість безпосередньо комунікувати зі своїми закордонними колегами. Це перше.

Друге. Це так само стосується місцевого самоврядування. А ви не помітили, що за останні п'ять років у нас, по суті, іде зачистка місцевого самоврядування і максимальний тиск на нього? Я вже мовчу про кошти, які забираються від місцевого самоврядування. До речі, друзі, а ви знаєте, скільки грошей пішло із забраного в місцевого самоврядування ПДФО на дрони, на РЕБи і на все решта? До речі, вам про це не зможе відзвітуватися ні Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації, ні Міністерство цифрової трансформації. А я вам скажу, що мало того, що дронів закуплено критично мало, так закуплені і передані на передову такі дрони, що половина з них не злітає. Коли ми говоримо про забезпечення роботи місцевого самоврядування, то найбільшу загрозу становить центральна влада, яка це самоврядування і його можливості зачищає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Заремський Максим Валентинович, фракція політичної партії «Слуга народу».

Аліксійчук. Будь ласка.

АЛІКСІЙЧУК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 154, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, колеги! Статистика підписання міжнародних угод нашими представниками органів місцевого самоврядування, на щастя, зростає, і це не може не радувати. В них немає перепони виїзду за кордон, якщо оформляється відрядження, якщо є запрошення від муніципалітету або регіону будь-якої країни Європейського Союзу. Наші органи місцевого самоврядування користуються такою можливістю. Ми як Верховна Рада проголосували законопроект [№ 9450](#), який дає широкі можливості для кожної громади в кожному регіоні України підписувати угоди з міжнародними партнерами, брати участь в європейських фондах, у європейських програмах.

Законопроект № 10284 надасть можливість місцевому самоврядуванню підвищити оплату праці за ефективну роботу своїм менеджерам, які будуть писати проекти, знаходити партнерів, створювати програми в органах місцевого самоврядування. Сьогодні Європейський Союз, зокрема і через програми *Interreg*, які ми з вами ратифікували, відкрив нам такі можливості, за що кожному з вас окреме дякую.

Тому, колеги, це важливий законопроект, що надає широкі можливості органам місцевого самоврядування щодо утримання фахівців проектного

менеджменту, які сьогодні є в громадах, або громади можуть їх залучити. Підтримуємо місцеве самоврядування, підтримуємо законопроект № 10284.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вельможний Сергій Анатолійович, група «Довіра». Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Луганщина, депутатська група «Довіра». Проект закону може бути підтриманий, оскільки його прийняття буде стимулювати органи державної влади та органи місцевого самоврядування до участі в реалізації програм та проектів міжнародної технічної допомоги та транскордонного співробітництва, а також дозволить збільшити заробітну плату державним службовцям та посадовим особам місцевого самоврядування.

Але звертаю увагу авторів законопроекту, що Міністерство фінансів висловлює зауваження, оскільки встановлення додаткової виплати державному службовцю за виконання основних обов'язків не узгоджується з підходами щодо оплати праці державних службовців. Тому потрібно його доопрацювати до другого читання. У першому читанні депутатська група «Довіра» буде підтримувати даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Соколов Михайло Володимирович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

СОКОЛОВ М.В. Добрий день, колеги! Чи чути мене?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

СОКОЛОВ М.В. Фракція «Батьківщина» не може підтримати цей законопроект, бо він юридично недосконалий, підлягає відхиленню, оскільки суперечить Конституції України та не узгоджується з іншими законами України. Держава вже забезпечує достатній рівень оплати праці державних службовців та професійного виконання посадових обов'язків, заохочує їх до результативної, ефективної, добросовісної та ініціативної роботи.

Норми законопроекту не відповідають пункту 12 частини першої статті 69¹ Бюджетного кодексу України при встановленні особливостей формування фонду оплати праці державних службовців та розмежування коштів місцевих бюджетів та коштів, які надходять до місцевого бюджету в рамках міжнародних програм допомоги і грантів Європейського Союзу, урядів або юридичних і фізичних осіб;

порушують частину другу статті 19 Конституції України та водночас статті 10 та 24 Закону «Про захист персональних даних», які стосуються питань використання персональних даних та забезпечення закону і захисту персональних

даних працівників, які зобов'язані не допускати розголошення у будь-який спосіб персональних даних, що їм було довірено або які стали відомі у зв'язку з виконанням професійних та службових обов'язків.

Цей законопроект суперечить вимогам антикорупційного законодавства щодо декларування отриманої працівниками органів виконавчої влади та місцевого самоврядування грошової винагороди. Та найголовніше, це легітимізація цілеспрямованого зовнішнього незаконного впливу на органи державної влади та місцевого самоврядування з метою стимулювання прийняття важливих рішень для врахування інтересів виключно іноземних...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту.

Ірина Мирославівна Констанкевич, 1 хвилина. Після цього ми голосуватимемо за цей законопроект.

Будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець). Депутатська група «Партія «За майбутнє» буде підтримувати даний законопроект, оскільки ми вважаємо, що всі норми даного законопроекту є прогресивними і вкрай важливими, актуальними в контексті відбудови і відновлення України в поствоєнний період.

Ми бачимо, як зараз в умовах війни формується прогресивне місцеве самоврядування, яке, залучаючи донорську допомогу наших міжнародних партнерів, є ефективним, гнучким і мобільним. Тому з огляду на те, що вітчизняне законодавство є недосконалим, ми його мусимо врегулювати, осучаснити, і це буде зроблено за умови, якщо ми підтримаємо цей законопроект у першому читанні. До другого читання будуть удосконалені окремі норми, але зараз його потрібно підтримати, що ми і зробимо.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання участі державних органів та органів місцевого самоврядування в реалізації програм та проектів міжнародної технічної допомоги та транскордонного співробітництва» ([№ 10284](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято.

Завершальне питання – це проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення порядку ведення військового обліку та набуття статусу ветерана війни під час дії воєнного стану» ([№ 11143](#)). Це друге читання.

Ми домовилися з колегами про порядок розгляду цього питання. Спочатку виступатиме Ірина Василівна Фріз, фракція «Європейська солідарність», 3 хвилини (дві поправки), після цього виступ Дмитра Разумкова, 5 хвилин, потім – Цимбалюк, 3 хвилини. Буде ще один виступ Разумкова, 5 хвилин. Він на два виступи по 5 хвилин міняє свої 20 поправок. Домовилися, колеги? Після цього голосуємо за цей законопроект. Це друге читання, прошу не розходитися.

Нагадую, це проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення порядку ведення військового обліку та набуття статусу ветерана війни під час дії воєнного стану» ([№ 11143](#)).

Ірина Василівна Фріз, 3 хвилини, а потім дві поправки. Назвіть їх номери, щоб я записав.

ФРІЗ І.В. Дякую, пане Голово. Я буду пропонувати поставити на голосування для підтвердження поправки 110 та 169.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Одну секундочку, ви будете пропонувати для підтвердження чи врахування?

ФРІЗ І.В. Для врахування, вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для врахування. Це ваші поправки?

ФРІЗ І.В. Це мої поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 3 хвилини.

ФРІЗ І.В. Шановні колеги, я прошу вашої уваги, тому що ми зараз розглядаємо законопроект, який є суттєво важливим для того, щоб наші захисники та захисниці мали можливість отримувати більш покращений сервіс від держави. На жаль, ми бачимо ситуацію, коли мета законопроекту обтяжена значними правовими невизначеностями та техніко-юридичною нелогічністю.

Є в законопроекті норми, які, на жаль, чомусь залишилися, хоча вони є абсолютно тотожними до норм, які вже є в чинному законодавстві. Тому таке обтяження цього законопроекту, з моєї точки зору, є абсолютно алогічним. Тобто якщо ми хочемо в новому законопроекті дублювати те, що вже є чинним, нехай це буде на совісті авторів.

З іншого боку, є певні норми, які, з моєї точки зору, звужують права наших захисників і захисниць щодо отримання статусу учасника бойових дій. Це стосується того, що якщо раніше це все було плюс-мінус централізовано, то зараз

воно вже буде надаватися за різними цифровими системами, що, з моєї точки зору, може ускладнювати процеси отримання статусу учасника бойових дій, а не полегшувати їх і тим більше спрощувати.

Цього буде стосуватися поправка 110. Я прошу виключити з законопроекту в другому читанні додаткову статтю б¹, яка, з моєї точки зору, звужує можливості отримання статусу учасника бойових дій для захисників та захисниць.

Крім того, шановні колеги, поправка 169 стосується того, що ми з вами маємо залишатися правовою державою, в якій діє правовий принцип – презумпція невинуватості. Поправка 169 говорить про те, що неможливо включати до реєстрів інформацію про особу, яка знаходиться під слідчими діями. Тобто ще не має рішення суду щодо її винуватості, але цю інформацію для чогось хочуть вже збирати.

Шановні колеги, я прошу поставити на голосування поправку 169 для врахування і підтримати її, тому що ми маємо залишатися правовою державою. І таку інформацію, яка суперечить чинному законодавству і здоровому глузду, не має збирати Міністерство оборони.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Коротко відповідь комітету щодо поправок 110 і 169. Я почергово поставлю їх на голосування. Будь ласка.

ФЕДІЄНКО О.П. Шановні колеги, поправка 110 відхилена. Але я хочу нагадати, що в порівняльній таблиці у висновках сказано, що поправка 110 (це підпункт 2 пункту 5 проекту) викладено в новій редакції поправок 109 та 119.

А поправка 169 відхилена, але положення викладені в новій редакції поправки 171. Щодо того, що казала колега, навіщо це військовим... Ми кажемо про те, коли йдеться про військовозобов'язаних, чи мобілізувати їх чи ні, щоб не сталося так, що ми мобілізуємо людину, а вона знаходиться під слідством, а далі настає вирок суду, засудження. Тоді її потрібно, умовно кажучи, демобілізувати зі Збройних Сил України. Тому це запобіжник, на якому наполягали наші військові.

Дякую. Прошу відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 110 авторства Фріз комітетом відхилена. Водночас автор наполягає на врахуванні своєї поправки. Позицію комітету ви почули.

Ставлю на голосування поправку 110.

«За» – 88.

Рішення не прийнято.

Поправка 169 авторства Фріз. Вона комітетом відхилена. Авторка наполягає на її врахуванні. Комітет свою думку сказав.

Ставлю на голосування поправку 169. Прошу голосувати.

«За» – 87.

Рішення не прийнято.

Разумков, 5 хвилин. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні колеги! У нас багато поганих законопроектів з гарними назвами. І це один з них. Якщо ви почитаете, з назвою все добре, все правильно, знову ми рухаємося до цифрових держав, до якихось реєстрів. Ви вже створили різні реєстри, наприклад, «Резерв+», який мав би працювати, але чомусь не працює. Після того, як була широкомасштабна реклама про те, який він буде добрий, як можна там оновити дані і після цього нікуди не ходити, вийшла заява Міністерства оборони, ТЦК тощо про те, що в будь-якому випадку ви підете.

Нам розповідали про те, що жодних повісток через «Резерв+» не буде, будуть запрошувати на комісії. Я зараз не говорю, добре чи погано, це вам зможуть розповісти виборці на округах. Думаю, що депутатам інколи корисно поспілкуватися з людьми. Найближчим часом це стане ще й трохи небезпечно, але дуже корисно.

Не можна людям постійно брехати в очі. Коли програма «Резерв+» написана на базі шкільного щоденника, я все намагаюся, щоб мене поправили і дали відповідь, що це неправда. Я кожного разу, коли виступаю з цієї трибуни, чекаю, що хтось скаже, що я помиляюся, ця інформація не відповідає дійсності, це помилка, ця класна програма працює на державу, такі класні умільці змогли написати її менше, ніж за два місяці. Жодного разу ні міністр цифрової трансформації, ні профільне Міністерство оборони, ні профільні заступники не сказали, що це брехня або це помилка.

Зараз у нас з'являється інформація, що Дія збирає данні і про геолокації тощо. Не знаю, правда чи неправда, також хочу почути позицію міністерства, чи відповідає це дійсності. Люди мають розуміти, як «великий брат», як казали керівники монобільшості, за ними буде слідкувати. Тому що сьогодні це вже не просто спостереження, а це наслідки, які несуть дуже часто загрозу.

Сьогодні ви зняли з порядку денного проект Закону «Про військову поліцію». Ви створюєте додатковий каральний орган під гарною назвою. Якщо хочете будувати систему юстиції, то це має бути поліція, прокуратура і суди, а не ще один орган, який буде «кошмарити» не лише військових, а й цивільних. Саме тому сьогодні цей законопроект був знятий, тому що ви не назбирали б голосів.

Ви хочете заборонити законами показувати рішення судів щодо того, до кого і як прийшло ТЦК, які рішення відбулися, хто визнаний винним, навіть не знаючи про те, що він визнаний винним. Зараз такі законопроекти розглядаються в комітетах. Ви про це також не говорите. Вийдіть і скажіть людям, щоб вони знали, на що розраховувати. Щоб не було так, як з «два-три тижні». Пам'ятаєте

всі? Розпакуйте валізи, війни не буде, не треба підривати мости, все буде добре. А потім наступ вранці 24 лютого і все сталося трошки інакше, ніж ви обіцяли людям.

Я ще декілька слів хотів сказати про те, що незабаром будуть введені штрафи. Ви будете штрафувати людей за вашим законом. Тут є перелік того, що не буде підпадати під штрафи. Це останній телефон. Але якщо немає світла, як сьогодні, то і телефон не буде потрібен. Тримісячний запас води, їжі, палива або грошей на їх придбання. Грошей не буде – не буде ні їжі, ні палива, нічого. А навіть якщо ви щось купите, не будете мати де зберігати, бо не буде електроенергії і не буде працювати холодильник. Сільськогосподарський інвентар, худоба – ми з вами йдемо до режиму натурального господарства. Стілець, ліжко. Нехай би вони залишилися тим, хто прописав такі норми. Посуд, постільна білизна, засоби гігієни, одяг, взуття і дитячі речі. Добре, що дітей хоч залишили в спокої. Ліки, медичні засоби. Не буде ні ліків, ні медичних засобів. І 160 тисяч, якщо буде більше штраф, то заберуть і майно. Повірте, так і буде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина», до 3 хвилин. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Насправді цей законопроект дуже довго розглядався, до другого читання було багато чого вдосконалено, хоча ризики залишилися. Для нас важливо, що вдалося все-таки удосконалити систему отримання статусу учасника бойових дій, це переведено в електронну систему, але покладається велика відповідальність на керівників, на командирів підрозділів, які зобов'язані, і важливо, що вказано термін, протягом п'яти днів, внести дані про участь у бойових діях військовослужбовця. Це є дуже важливо, бо зникне та проблема, що в результаті бойових дій знищуються певні документи і тоді люди місяцями, а інколи роками відстоюють статус учасника бойових дій, збираючи документи, які не завжди можна відновити. Фахівці знають, що йдеться про журнал бойових дій. У разі схвалення в другому читанні цей законопроект удосконалив цю систему.

Наступне. Дуже важливо – зберігання даних військовослужбовців. Якщо йдеться про «хмарні» послуги в одній із держав-партнерів, ці дані повинні захищатися українським законодавством, щоб Служба безпеки України в межах своїх компетенцій перевіряла, де передбачається зберігати дані наших військовослужбовців і всіх військовозобов'язаних, розуміючи ризики проникнення до важливої бази даних.

Також розширюється перелік відомостей, що обробляються в Єдиному державному реєстрі призовників, військовозобов'язаних та резервістів. Так,

є певні застереження, але, шановні колеги, нам потрібно звернути увагу на те, як працює Кабінет Міністрів, бо, схвалюючи позитивні закони, Верховна Рада і Президент їх підписують. Кабінет Міністрів, на нашу думку, інколи зловживає, коли готує підзаконні нормативні акти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Разумков, 5 хвилин, потім – Гончаренко, 3 хвилини, і голосуємо. Ще Федієнко дасть відповіді на питання, 1 хвилина.

Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Шановні колеги, хочу зазначити, що незабаром вам треба буде голосувати за підвищення податків. Це буде ваша відповідальність. Я сподіваюся, що розуму і здорового глузду вам вистачить цього не робити. Зараз спробую пояснити чому.

Перше. Вам всім обіцяли в цій залі, коли приймали бюджет, що гроші на військових у бюджеті на 2024 рік є. Тут стояла пані Роксолана Підласа, там сидів міністр фінансів. Коли я ставив запитання: «Чи гарантуєте ви особисто, що гроші на зарплати, на зброю в цьому бюджеті є?», відповідь була: «Так». Всі це пам'ятають? А зараз вам будуть «натягати на голову» підвищення податків. Але давайте про інше. Сьогодні розповідають: немає варіантів, щоб податки не підвищувати. Може, спочатку треба перестати красти, заробляти на митниці? Скільки грошей щомісяця знімається з митниці, податкової, інших силових відомств, які непогано себе почувають і «працюють», як в останній день?

Друге. Сьогодні ви хочете підвищити податок для ФОПів до 5 відсотків, тобто більше, ніж в три рази. Я маю на увазі військовий податок. А ще хочете підвищити ПДВ. Великі «спеціалісти» розповідають, що кожен з них дасть десь 120 мільярдів. Це не є секретом, вже в усіх телеграм-каналах написали, коли йдеться про 700 мільярдів гривень, то ви не вирішите питання в 240, і навіть у 300. Коли ви однією рукою зменшуєте податок на тютюн для одних і підвищуєте для інших, коли ви хочете збільшити акциз на паливо, і це призведе до того, що прибутків і податків в українського бізнесу буде менше, людей будуть звільняти.

А давайте повернемося до того, що ви вже проголосували, і вам також обіцяли, що це на армію. Ви забрали все ПДФО у місцевої влади і сказали: давайте віддамо це на озброєння. Коли наша команда «Розумна політика» пропонувала, щоб гроші пішли в окремі два фонди: на зарплати захисникам 50 відсотків і 50 відсотків на озброєння, уряд сказав: ні, нас так не влаштовує, ми хочемо в один котел, тому що з нього хлібати легше. Зараз у них грошей ні для армії на озброєння, ні для виплат. Куди гроші пішли? Давайте подивимося. Забрали ж навіть більше, ніж було перед війною, не лише у військових частин, а в ДСНС, поліції. Куди поділи ці кошти? Уряд щось робить, але відповідати знову доведеться депутатам, тому що все, що відбувається в цій державі сьогодні, крайні депутати, навіть коли це жодного відношення до них не має.

Чергова геніальна ідея про обмеження транзакцій в 100 тисяч і 30 разів на місяць. Скажіть, будь ласка, а як має працювати сьогодні бізнес, коли завдяки діям уряду в них немає електрики? Вони як мають сплачувати один одному, коли навіть не працюють термінали? Перерахування буде на картки. Це, мабуть, навіть порушення закону в якійсь мірі. Але в мене запитання: це їх вина чи уряду, який не зміг зробити так, щоб у них була можливість працювати і сплачувати ці податки?

Паралельно ви розповідаєте про те, що в нас на армію немає грошей. Виступає Перший віце-прем'єр-міністр Свириденко і розповідає про те, що буде впроваджувати 45 мільярдів гривень на кешбек. Я хочу подивитися, як це їй погодять міжнародні партнери. Як це корелюється з тим, що немає чим забезпечувати армію? Так само, як і компенсація квитків, за що ви вчора проголосували, окремим кінотеатрам, які точно будуть пов'язані з владою.

Ви знаєте, дивлячись на все, що відбувається, я пригадую старий радянський мультфільм «Чиполіно». Ситуація нагадує таке: останнім часом доходи нашої влади зменшилися, після того, як було введено податок на повітря, ви стали менше дихати. Шановні друзі, головне, щоб це залишилося лише мультфільмом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я просто нагадаю, що ми розглядаємо проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення порядку ведення військового обліку та набуття статусу ветерана війни під час дії воєнного стану» (№ 11143).

Гончаренко Олексій Олексійович. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Щодо цього законопроекту про військовослужбовців.

У мене є запитання. А де Міністерство оборони? Немає Прем'єр-міністра, до нас він не ходить, хіба лише заспівати з хором Верьовки, коли тут якісь іноземні гості. До речі, вибачаюся перед хором Верьовки. Вони, звичайно, найкращі. Я думаю, до них члени уряду ходять з більшим бажанням, ніж до нас.

Немає міністра оборони. Він взагалі суперзайнята людина, його ніхто не бачить, тільки іноді на якихось фото. Може, він дуже законспірований. Але там є заступники. Можна хоча б було відрядити у Верховну Раду заступника міністра оборони на розгляд питання про військовослужбовців. Ганьба!

Я хочу нагадати вам, що ми прийняли тут купу рішень, які ніхто не виконує. Ви провалили встановлення термінів служби, забрали це з мобілізаційного закону в останній вечір, прибрали будь-які терміни служби, не дали жодного права на демобілізацію, але сказали, щоб Міністерству оборони доручити підготувати новий законопроект. Де він? Де законопроект про терміни служби? Де законопроект про демобілізацію? Чи їм виходити звіти тільки 200-ми та важкими 300-ми? Так не може бути.

Було сказано: буде окремий законопроект про ротації військових. Де він? Немає.

Ми з вами 11 квітня проголосували щодо того, що тим, хто на нулі, додати 70 тисяч. Уряд 12 квітня прийняв відповідну постанову. Ви знаєте, скільки людей, станом на 5 червня, отримали 70 тисяч? Нуль! Ніхто! В МВС наказ навіть не зареєстрований, його ще навіть не існує. В Міністерстві оборони є наказ, але повний бардак в частинах, бо наш Кабінет Міністрів і Міністерство оборони придумали, що ці 70 тисяч треба платити не як «сотку», по днях, а 10 днів був на нулі – третину від 100 тисяч отримав. Ні, вони придумали, що треба нарахувати 30 днів, тобто, наприклад, в червні 10, в травні 10, в липні 10, тоді тобі 70 тисяч дадуть. Зараз сотні людей по всій країні в бойових частинах сидять і рахують галочки, коли 70 днів нарахують, проклинаючи нас всіх. І правильно роблять. Ганьба!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення.

Олександр Павлович, 1 хвилина. Якщо ви з цих виступів почули якісь питання щодо законопроекту, я буду вдячний, якщо ви відповісте на них.

ФЕДІЄНКО О.П. Шановні колеги, ми багато кажемо про паперову армію. Багато хто з вас буває на фронті, де військові також кажуть про паперову армію. Багато тих, хто так і не отримав статус учасника бойових дій, кажуть про величезну бюрократичну, офлайнову машину. Друзі мої, сьогодні історичний день, коли кожен з вас може долучитися до того, щоб здійснити ще один крок, оцифрувати наші Збройні Сили України, прибрати ту бюрократію, можливо, корупцію, яка там є, ввести відповідні терміни відповідальності, подання.

Друзі мої, ще раз звертаюся до вас з проханням підтримати цей законопроект, оцифрувати нашу армію і дати змогу нашим хлопцям отримати автоматично статус учасника бойових дій. А міністр оборони та його заступники нехай працюють у кабінетах, їм тут, на мій погляд, зараз не місце.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. Прошу підготуватися до голосування. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення порядку ведення військового обліку та набуття статусу ветерана війни під час дії воєнного стану» ([№ 11143](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Вітаю, колеги.

Шановні народні депутати, перелік питань, який сьогодні був узгоджений на засіданні Погоджувальної ради, практично пройдений.

Дякую всім за плідну роботу. Зараз я оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено завчасно. Нагадую на необхідності непоширення інформації щодо його початку.

Разом переможемо. Слава Україні!